

REPUBLIKA

ROK II. ŁÓDŹ, WTOREK, 11 LISTOPADA 1924 r. NUMER POJEDYNCZY 15 GROSZY № 306
 REDAKCJA: ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49. WYDANIE PORANNE. GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU
 TELEFONY: REDAKCJI 27-24, ADMINISTRACJI 22-14. REKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ

Generalna rekonstrukcja gabinetu

będzie zadecydowana po dzisiejszym posiedzeniu Sejmu, na którym odbędzie się głosowanie nad zaufaniem dla rządu.

P. Thugutt obejmie dwie teki: spraw wewnętrznych i... pracy.

Warsz. koresp. „Republiki” telef.:
 Wczoraj powrócił do Warszawy z wizytacji więzienia w Samborze poseł Stanisław Thugutt.

Przyspieszenie przyjazdu przez p. Thugutta komentują w kołach sejmowych jako wezwanie premiera, który pragnie by p. Thugutt był obecny na dzisiejszym posiedzeniu sejmu podczas głosowania nad zaufaniem do rządu.

O pracach rekonstrukcyjnych p. Grabskiego krąży w kołach politycznych wręcz fantastyczne wieści.

Według tych pogłosek p. Grabski pragnie powierzyć tę pracę człowiekowi niezwiązanemu z życiem robotniczym ani z przemysłem.

Nie może to więc być członek ani Ch. D., ani P.P.S., ani N.P.R., ani też mąż zaufania Lewiatanu, za jakiego uważa p. Grabski p. Darowskiego. Dlatego też pragnie on, aby ze względu na doniosłą sytuację międzynarodową i niewiadomy wynik wyborów do parlamentu niemieckiego resort pracy objął człowiek poważny, nie zaangażowany w wyżej wspomnianych ugrupowaniach.

P. Grabski chciałby, żeby p. Thugutt wchodząc do rządu objął łącznie z ministerstwem spraw wewnętrznych tę pracę.

Mówiąc o swych zamiarach p. Thuguttowi p. Grabski usłyszał podobno w odpowiedzi:

— Chętniebym przyjął kierownictwo tego resortu, gdyby ministerstwo reform rolnych objął p. Wierzbicki z Lewiatana.

P. Hübner, którego dymisja nie jest definitywnie zdecydowana ma pójść według planu p. Grabskiego na stanowisko ministra sprawiedliwości na miejsce p.

Wyganowskiego. Zresztą są jeszcze dwie inne kandydatury na to stanowisko: prof. Makowskiego i Dutkiewicza.

Po ministrach sprawiedliwości i spraw wewnętrznych pójdą panowie Miklaszewski i Kiedroń.

Oczywiście o gen. Sikorskim, który odniósł sukces w Paryżu, a którego dymisji domaga się „Wyzwolenie” nie może być mowy.

Od wyniku dzisiejszego głosowania i od zachowania się stronnictw zależy sposób realizacji rekonstrukcji przez p. Grabskiego.

SPRAWY POLITYKI POLSKIEJ.

LIKWIDACJA AFERY GEN. LATINIKA

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 10 listopada.

P. prezydent Rzeczypospolitej na wniosek p. ministra spraw wojskowych gen. Sikorskiego kontr-asygnowany przez prezesa rady ministrów Grabskiego, zwolnił w dniu 10 listopada b. r. gen. dywizji Franciszka Latinka ze stanowiska dowódcy D.O.K. Przemysł, mianując jednocześnie dotychczasowego d-cę w Przemysłu gen. dywizji Farę Wacława d-cą tego okręgu. Równocześnie gen. Latinka otrzymał urlop, celem załatwienia spraw związanych z przeniesieniem go w stan spoczynku. Jednocześnie cała sprawa przemyska skierowana została do rozpatrzenia przez sąd honorowy dla generałów.

W tym samym czasie min. spraw wojskowych załatwił odmownie podanie inspektora armii gen. Rydza-Śmigłego, który prosił o zwolnienie go z wojska.

UCHWAŁY RADY MINISTRÓW.

Warszawa, 10 listopada.
 Rada ministrów na posiedzeniu swym w dniu 10 listopada b. r. powzięła następujące uchwały:

1) projekt ustawy, dotyczącej zmian niektórych postanowień ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu państwowych szkół powszechnych;

2) projekt ustawy o wyłączności portów polskich dla wychodźców;

3) poprawki do ustawy o zbiornikach używanych pod ciśnieniem;

4) projekt noweli do ustawy o monopolu spirytusowym;

5) projekt rozp. prezydenta Rzplitej o niepodjętych tytułach dla okaziciela na zasadzie rozporządzenia prezydenta Rzplitej z dnia 14 maja i 25 czerwca 1924 roku;

6) projekt ustawy o zmianie niektórych przepisów o państwowym podatku dochodowym, obowiązującym na zasadzie ustawy o państwowym podatku dochodowym, ogłoszonej rozp. ministra skarbu z dnia 14 listopada 1923 r. oraz na zasadzie ustawy z dnia 10 stycznia 1924 r.;

7) projekt ustawy o ratyfikacji konwencji między Rzplita Polską a Rzeszą niemiecką, dotyczącej obywatelstwa o opcji wraz z protokołem końcowym podpisanym w Wiedniu 30 sierpnia 1924 r.

Rada ministrów na posiedzeniu w dn. 10 listopada b. r. postanowiła złożyć sejmowi Rzplitej polskiej projekt ustawy, w myśl której całe wychodźstwo za ocean kieruje się przez porty polskie na Bałtyku.

Koncesje na przewóz wychodźców wydawane będą linjom i tow. okrętowym tylko z zachowaniem powyższych warunków.

GEN. SIKORSKI O PODRÓŻY DO PARYŻA.

Warsz. koresp. „Republiki” telef.:

Wczoraj obradował komitet polityczny rady ministrów nad całym szeregiem spraw bieżących.

Omawiano między innymi sprawy uniwersytetu ukraińskiego oraz cerkwi prawosławnej.

W końcu komitet wysłuchał sprawozdania gen. Sikorskiego o wyniku jego podróży.

Premier Grabski odbył wczoraj drugą konferencję z ministrem Skrzyńskim i Sikorskim w sprawie wyniku podróży gen. Sikorskiego do Paryża.

WALKA Z BANDYTYZMEM NA KRESACH

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 10 listopada.

W dniu 8 bm. odbyła się w gmachu ministerstwa spraw wewnętrznych pod przewodnictwem p. ministra spraw wewnętrznych, konf. wojewodów wschodnich (białostockiego, nowogrodzkiego, wołyńskiego, poleskiego, tarnopolskiego i delegata rządu na ziemi wileńskiej) mająca na celu ujednolnienie zarządu poszczególnych wojewodów, w związku z obecnym stanem bezpieczeństwa w województwach schodnich.

ZAMACH NA WIEZIENIE WOJSKOWE

Warsz. koresp. „Republiki” telef.:

Sąd okręgowy w Warszawie rozpoczął dzisiaj proces, wytoczony przez prokuratora przeciwko Wojciechowi Dąbrowskiemu, Klemensowi Wasilewskiemu, Józefowi Garlickiemu, Stefanowi Wendelowskiemu, Marcinowi Wiktorowiczowi, Ignacemu Koronowi i innym, którzy są oskarżeni o to, że należąc do organizacji terrorystycznej, przygotowali zamach na więzienie wojskowe, pragnąc uwolnić Bałłuckiego i Wierzbickiego.

ARESztOWANIE KOMUNISTÓW W KRAKOWIE.

Polska Agencja Telegraficzna.

Kraków, 10 listopada.

Agitatorzy komunistyczni usiłowali wczoraj wyzyskać dla swych celów manifestację ludności na grobach robotników, poległych w dniu 6 listopada r. z.

Komuniści kolportowali masowe odezwy podburzające przeciw rządowi i państwu.

W związku z tem dokonane licznych rewizji, przyczem aresztowano 28 osób, przeważnie członków związków młodzieży komunistycznej, w których przeważającym elementem są żydzi.

General Szeptycki contra „Głos Prawdy”.

Szykuje się nowy pojedynek polityczny.

Warsz. kor. „Republiki” telefonuje:

W kołach politycznych głośnie echem odbił się artykuł zamieszczony w „Głosie Prawdy”, który skierowany był przeciw gen. Szeptyckiemu i p. Seydzie.

Wczoraj wieczorem w kulisach sejmowych krążyły pogłoski, jakoby gen.

Szeptycki uczuł się dotknięty tym artykułem i wyzwał Szpiczyńskiego na pojedynek.

Okazało się jednak, iż p. gen. Szeptycki zapowiedział dopiero telefonicznie przybycie sekundantów, natomiast p. Seyda na artykuł powyższy dotychczas nie reagował.

Szulereria u szefa policji.

W aferę zamieszanych jest kilka wybitnych osobistości warszawskich.

Warsz. koresp. „Republiki” telef.:

Policja dowiedziała się, że w mieszkaniu szefa depart. policji przy min. spr. wewn. p. Wacława Sztromfelda przy ul. Koszykowej 59 uprawiana jest hazardowa gra w karty. W ubiegłą sobotę wiecz.

udał się tam kom. pol. państ. p. Rutkowski oraz st. przodownik Epstein w towarzystwie kilku agentów, lecz nikogo w mieszkaniu p. Sztromfelda nie zastano.

Dowiedziano się jednak, że przed krótkim czasem towarzystwo udało się samochodem prezydenta miasta Jabłońskiego do lek.-dentysty Sam. Rozenszaina, zam. na Pradze, Żąbkowska 2.

Funkcjonariusze policji udali się niezwłocznie pod wskazany adres, gdzie rzeczywiście zastali kilkudziesięciu graczy, wśród których znajdował się szef policji p. Sztromfeld, pewien profesor uniwersytetu warszaw., kilku bankierów, kilku znanych alionsów oraz inni. Ciekawe, że policja natrafiła na moment bardzo pikantny, w chwili bowiem, gdy profesor trzymał bank wspólny z jednym z alionsów, karany jeszcze za czasów rosyjskich za uprawianie swego procederu.

Całe towarzystwo zatrzymano wraz z szefem dep. p. Sztromfeldem, przyczem sprawę skierowano do sędziego śledczego.

Skąd się tam wzięło auto p. prezydenta Jabłońskiego nie wiadomo. Jak słychać postugiwał się nim ktoś z blizszego otoczenia p. prezydenta miasta.

W oświetleniu półurzędowym zajęcie to przedstawione jest w sposób następujący:

Znany warszawskiej policji kryminalnej zawodowy organizator potajemnych gier hazardowych w karty — niejaki Bronza, ustalono, iż zorganizował na szeroką skalę potajemny dom gry. Takie wiadomości otrzymał urząd policji śledczej i począł Bronza niepostrzeżenie śledzić. Agenci tropiąc każdy jego krok, wczoraj wieczorem stwierdzili, iż znalazł on w bramie domu nr. 59 przy ul. Koszykowej, dokąd w ślad za nim poczęli pojedynczo wchodzić rozmaiti inni znani policji gracze. Jedni zajeżdżali dorożkami, kilku zaś dowiozła wytworna „limuzyna”.

Stwierdzono, iż wszyscy tajemniczy goście — skierowali się do lokalu zajmowanego przez p. Sztromfelda, referenta biura komendy głównej P. P.

Oprócz śledzonego organizatora Bronza, zastano 12 osób, a wśród nich nawet jednego, który podał się za profesora. Wszystkich pociągnięto do odpowiedzialności.

Z dalszych wyjaśnień okazało się, że Bronza, zamiarowana do gry w karty, dała się nakłonić przez Bronza do udzielenia na ten cel lokalu. Mąż dowiedziawszy się o tem postanowił zawiać policję, lecz ta go uprzedziła. Co do „limuzyny” prezydenta to wyjaśniło się, iż szofer wynajmował sobie źródło dochodów, oddając auto na usługi szulerów.

Strejk kolejowy w Austrii trwa.

Groźba strejku kolejarzy niemieckich jeszcze nie minęła.

Wiedeń, 10 listopada.

Dziś, w trzecim dniu strejku kolejarzy sytuacja nie wykazała wielkich zmian.

Urządowych rokowań, zmierzających do zlikwidowania strejku, dotychczas nie podjęto, zaś rozstrzygnięcie nastąpi dopiero po posiedzeniu rady narodowej, tak, zakończenia strejku należałoby oczekiwać najwcześniej w środę.

Pomimo strejku kolejowego, na każdej linii kursuje obecnie po kilka pociągów, celem przewożenia urzędników i robotników do miejsc pracy oraz młodzieży szkolnej. Poza tym kursują pociągi aprowizacyjne.

W mieście, pomimo, że istnieje pewien dowód żywności, daje się już odczuć brak mleka i mięsa. Od dziś uruchomiono pociągi z węglem, którego również zaczyna brakować mieszkańcom Wiednia.

Ruch pocztowo-wewnętrzny (krajowy) nie funkcjonuje w całej Austrii. Kursują jedynie samochody pocztowe do stacji graniczne, dla ułatwienia zagranicznej poczty listowej i gazetowej.

Mimo, że od wybuchu strejku kolejowego w Austrii upłynęło zaledwie kilka dni, już kilku przedsiębiorców zdołało zorganizować towarzystwo, którego zadaniem jest zaprowadzenie komunikacji autobusowej między poszczególnymi miastami wewnątrz kraju, oraz do stacji pogranicznych.

Wzmocniony również został ruch samolotów, których po kilka dziennie odlata w różnych kierunkach.

Poza tym uruchomiono komunikację łodziami motorowymi po Dunaju do Bratysławy.

Według ostatnich obliczeń, stosunek cyfrowy na wypadek uwzględnienia za-

dań kolejarzy przedstawia się w ten sposób, iż budżet państwa obciążony byłby o 160 miliardów koron rocznie, przyczem fundusze inwestycyjne kolei państwowych, którymi musiano by uzupełnić regulację plac.

Nadmienić należy, że Austria posiada obecnie w czynnej służbie na kolejach 85 tysięcy urzędników i robotników, zaś 57 tysięcy emerytowanych funkcjonariuszy kolei.

Koszta strejku wynoszą 60 miliardów koron tygodniowo.

ROLA ORGANIZACJI ZAWODOWYCH

Wiedeń, 10 listopada.

W komunikacji urzędowym zaprzeczono dzisiaj, jakoby kierownictwo kolejami państwowymi spoczywało w rękach przywódców organizacji kolejowych, którzy pozostali w komisji zarządzającej.

Prezydent republiki nie udzielił jeszcze odpowiedzi na prośbę o dymisję, zgłoszoną przez prezydenta komisji, Gentera.

W kołach urzędowych zaprzeczają wiadomościom rzekomej interwencji rządu włoskiego w sprawie komunikacji tranzytowej między Włochami a Niemcami via Austria.

SYTUACJA POLITYCZNA.

Wiedeń, 10 listopada.

Sytuacja polityczna po dymisji gabinetu nie jest jeszcze wyjaśniona.

Na najbliższym posiedzeniu rady narodowej, która odbędzie się we wtorek, kanclerz Seipel, zgłosi dymisję z zastrzeżeniem, że gabinet narazie urzędować będzie dalej. Swoją drogą, wobec składu obecnego parlamentu, uchodzi za pewne

że rząd dotychczasowy będzie wybrany ponownie.

ROKOWANIA Z KOLEJARZAMI NIEMIECKIMI.

Agencja Wschodnia.

Berlin, 10 listopada.

Rokowania z kolejarzami niemieckimi trwają dalej.

W rokowaniach biorą udział trzy zw. zawodowe — tyczą się zaś one tylko paragrafów, regulujących placę kolejarzy.

Związek ikolejowe nie doreczyły dotychczas rządowi ściśle ustalonych żądań

co do wysokości plac, domagają się tylko traktowania kolejarzy na równi z urzędnikami innych dykasterji.

Główną przyczyną obecnego ruchu wśród kolejarzy niemieckich jest zapewnienie rządu, że w najbliższej przyszłości zostanie wydanych 24 tysiące robotników kolejowych.

Władze kolejowe tłómaczą to postawienie zmniejszeniem się ilości pracy w warsztatach kolejowych. Zapewniły one, że wydalenie nastąpi w porozumieniu z przedstawicielami związków zawodowych.

Polska odcięta od Europy.

Jak jechać do Włoch i Szwajcarii.

Strejk generalny na kolejach ustrajskich, datujący się od godziny 12-ej w nocy w sobotę, odciął całkowicie komunikację Polski z Wiedniem, Włochami i Szwajcarią.

Pociągi bezpośrednie Warszawa-Wiedeń zostały w drodze do Wiednia zatrzymane. Pociąg wiedeński do Warszawy nie przybył.

Jedyną połączenie komunikacyjne z Wiedniem, które posiadała Czechosłowacja w postaci lokalnej kolei elektrycznej Preszburż-Wiedeń, przestało również funkcjonować.

Podróżni, udający się do Włoch i do Szwajcarii, mogą korzystać jedynie z drogi okólnej Berlin — Monachium — Szwajcaria — Bellinzona — Włochy. Jest to droga o parę godzin dłuższa.

Do Berlina przyjeżdża się o godzinie 11 m. 56 rano na dworzec śląski pociągiem paryskim, który z Łodzi odchodzi przed północą.

Pociąg na Frankfurt — Bazyleję odchodzi o godz. 2 m. 3 popołudniu. W Mediolanie, we Włoszech jest się następnego dnia o godzinie 2 m. 33 popołudniu.

Z uwagi jednak na zapowiedziany również przez niemieckich kolejarzy strejk i ta marszruta może się okazać zawodną i ryzykowną.

Zamęt komunikacyjny w Austrii doszedł do tego stopnia, że nawet telegraf kolejowy został objęty bezrobociem.

Pogłoski, jakoby pociągi tranzytowe w Austrii miały być uruchomione przez kolejarzy włoskich, do tej pory się nie sprawdzają.

Powstanie czy prowokacja w Hiszpanji.

Primo de Rivera w przededniu upadku.

Paryż, 10 listopada.

W Katalonji wybuchł ruch powstańczy. Biorą w nim udział separatysty katalońscy, którzy niejednokrotnie już borykali się przeciw Madrytowi, oraz żywioły monarchistyczne.

Według wiadomości z Madrytu, dyktatorjat usiłuje przedstawić ruch ten, jako skierowany specjalnie przeciwko Primo de Riverze. Idzie o skompromitowanie politycznych żywiołów, które nie mogą znieść ucisku de Rivery, lecz z anarchizmem nic wspólnego nie mają.

NIETYJAŚNIONA SYTUACJA.

Paryż, 10 listopada.

Według wiadomości, nadesłanych z Hiszpanji, doszło do poważnych starć z republikanami dotychczas z Barcelonie, na przedmieściach Madrytu i w kilku miejscowościach nad granicą francuską.

Te ostatnie miały miejsce z powodu stałowania przez policję hiszpańską depeszy, na skutek której kilka oddziałów rewolucjonistów usiłowało przedrzeć się przez granicę.

Sytuacja nie jest szczególnie jasna, gdyż dotychczas nie ustalono właściwie, czy wystąpienia zbrojne przygotowali rewolucjonści, czy też — jak twierdzi znany pisarz hiszpański w Paryżu, Blasco-Ibanez, — wydziały doktrynistów, z którymi rewolucjonści-republikanie nie mają nic wspólnego. Na to ostatnie wskazywałby fakt, że zaburzenia nie były zakrojone na miarę rewolucji, gdyż w Barcelonie np. w chwili wybuchu tych zaburzeń, znajdowało się z góra 60 tysięcy policjantów, a zatem wszelki poważniejszy ruch byłby z góry skazany na fiasko. — Władze nie udzielają żadnych wyjaśnień.

„Matin” i „Petit Parisien” zamieszczają wiele szczegółów o zaburzeniach, przytem nadmienając, że znani przywódcy ruchu rewolucyjnego w Hiszpanji, znajdujący się w Paryżu, najsołenniejszym wypierają się jakiegokolwiek związku z ostatnimi wydarzeniami.

INTERWENCJA FRANCUSKA.

Paryż, 10 listopada.

Z powodu zejść nad granicą francusko-hiszpańską ambasador francuski w Ma-

drycie odbył szereg narad z zastępcą Primo de Rivery, admirałem Magazem.

Ambasador wskazał na neutralne stanowisko Francji odnośnie wewnętrznych Hiszpanji i aprobował postępowanie policji hiszpańskiej, która — przy energicznych poszukiwaniach za rewolucjonistami niejednokrotnie przekracza granicę francuską.

ZAMACH BAND NA PRIMO DE RIVERE.

Polska Agencja Telegraficzna.

Wiedeń, 10 listopada.

„Neue Freie Presse” donosi z Paryża: Cenzura hiszpańska nie przepuszcza wiadomości zagranicę, wobec czego niema też wiadomości o zamachu band na dyktatora Primo de Riverę.

Dr. med.

Hilary Gfiksman

(chor. wewn. spec. płuc)

9129

powrócił.

Gabinet Zielona 17 od 4-5
mieszk. przyw. Gdańska 64.

JANINA BESSERÓWNA

JULIUSZ BEUTLER

zaręczeni.

w Listopadzie 1924

Częstochowa

Łódź

P. T.

Niniejszym zawiadamiamy, że z dniem dzisiejszym biuro nasze i skład zostały przeniesione z ulicy Piotrkowskiej № 62 do naszego własnego gmachu fabrycznego przy ul. **Brzeźnej № 3** (róg Piotrkowskiej telef. 7-38).

Z poważaniem

J. LEWIT i A. BRZEZIŃSKI.

Kupię 9139-3
maszynę do sznurowadeł
(Spindelschnurmaschine)
w dobrym stanie.
Of pod „J. N.” do adm. „Republiki”.

CZYTAJCIE

„EXPRESS WIECZORNY”

MAREK JOSKOWICZ ŁÓDŹ
22 Piotrkowska 22

PIERWSZA ŁÓDZKA WYTWÓRNIA
ZNACZONYCH ROBÓT RĘCZNYCH

I ZAKŁAD RYSOWNICZY

MARKA JOSKOWICZA

22 Piotrkowska 22

poleca ręczne robótki zaczęte i gotowe. Wielki wybór nowoczesnych wzorów oraz wszelkie przybory do haftów.

UWAGA: Żadnej filiji nie posiadam.

Dziś i dni następnych.

Mełczyzna, który zabił...

Dramat współczesny w 6 aktach
według znakomitej autorki **SELMY LAGERLOF** p. t.
„Dziewczę z chatki na moczarach”
Osoby: Brandes — biedny wyrobnik, Jego żona, Helga ich córka, Gudmund Erlandsson, Jego żona, Sollys Persson, Hildur, jego córka — naręczona Gudmunda, Sedia.
W rolach głównych: Karin Molander, Gheta Almroth i Lars Hawssohn.

Muzyka pod kier. p. Z. Piłarskiego.

Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 5.30, w soboty, niedziele i święta o godz. 4 p. p. Ostatni seans o 9-ej wiecz.

SPOTYKACZ SZUSTOWA

BÓL SPONIEWIERANEJ
HANBĘ PROSTYTUCJI
UDRĘKI GNĘBIONEJ
TRWOGĘ TROPIONej
WSTYD SHANBIONEJ
NIEWOLĘ WIEZIONEJ
POTĘGĘ UCZUCIA
CZAR MIŁOŚCI

ODEON

OSTATNIE DNI

ODEON

O CZEM SIĘ NIE MÓWI

wg. GABRYELI ZAPOLSKIEJ

w wykonaniu najwybitniejszych ulubieńców sceny polskiej i ekranu.

Początek przedstawień o 4-ej.

OSTATNIE DNI

OSTATNIE DNI

TKLIWOŚĆ SERCA
CZYSTOŚĆ DUSZY
UROK MŁODOŚCI
JASNOŚĆ „PORANKA”
SŁODYCZ KOCHAJĄCEJ
WESOŁOŚĆ BEZTROSKEJ
ODDANIE ROZKOCHANej
PROMIENNOŚĆ
SZCZĘŚLIWEJ

Z za kulis Tow. Akc. S. Szeps i S-ka.

Dyrektor tow. Jakób Szeps skazany na rok więzienia z pozbawieniem praw za oszustwo.

Na mocy statutu zatwierdzonego dnia 21 października 1919 r. w Łodzi powstało Tow. Akc. S. Szeps i S-ka.

Założycielami tego Tow. byli Sucher Szeps i małżonki tegoż Sara Szepsowa, dyrektorem zarządzającym od czasu powstania Tow. do dnia dzisiejszego jest Jakób Szeps, syn małżonków Szeps.

Prócz syna Jakóba małż. Szeps ma kilkoro dzieci, w tej liczbie również syna Mendla, który do 1919 r. był dyrektorem fabryki Tow. Akc. Szeps i S-ka w Zduńskiej Woli i był zupełnie niezależny materialnie.

W 1910 r. Sucher Szeps otrzymał prawo na 154 akcje przedsiębiorstwa.

Zauważyć należy, że akcje oryginalne dotychczas nie zostały wydrukowane, wobec czego akcjonariusze Tow. posługują się jedynie świadectwami; tymczasem akcje przechowywane były w kasie Tow. kłucz zaś od kasy był w posiadaniu Jakóba Szepsa.

W 1919 r. fabryka Tow. w Zduńskiej Woli została sprzedana i Mendel Szeps nie mając więcej co robić przeprowadził się do swej matki Sary Szepsowej.

M. Szeps całe życie trwonil pieniądze był alkoholikiem, grał w karty tak, że pozbawiony zarobków, jakie miał w Zduńskiej Woli, był utrzymywany całkowicie przez matkę Sarę Szepsową.

Akcje, albowiem jakie odziedziczył po ojcu, w skutek unieruchomienia całego przedsiębiorstwa Tow. Akc. nie dawały mu żadnego dochodu.

Pozbawiony funduszy, nawiedzony chorobą, która nie tylko niszczyła organizm, lecz i psychikę jego, Mendel Szeps coraz głębiej się opuszczał, chodził obdarty, brudny, wszyscy jego bracia i siostry unikali go i nie siadywali nawet za jednym stołem z nim.

W tym czasie czując, że niebawem może się sytuacja jego jeszcze pogorszyć i chcąc uratować część majątku, Mendel Szeps aktem darowizny przed notariuszem Kosińskim w Łodzi w dniu 18 marca 1919 r. sporządzonym, przepisał na swą córkę Chaję Mirjan ze swego udziału w spadku po ojcu Sucherze prawo własności do akcji nominalnej, wartości 8000 rb.

O transakcji tej Chaja Mirjam Szepsówna zawiadomiła zarząd Tow. Akc. Szeps i S-ka wezwaniem notarialnym z dnia 20.3.19 r.

8 czerwca 20 r. Mendel Szeps dodatkowo sporządził przed notariuszem Kosińskim akt darowizny, na mocy którego przepisał na swą córkę Chaję Mirjan prawo własności do akcji Tow. S. Szeps i S-ka nominalnej wartości 30.000 rb. Również i o tej transakcji zarząd Tow. został zawiadomiony. Wobec panującego wówczas w przemyśle zastoju obydwie te transakcje nie wzbudziły większego zainteresowania wśród pozostałych akcjonariuszy Tow. Szeps, do których należał również, jako posiadacz większej ilości akcji Jakób Szeps.

Gdy obdarowana Marjam Szeps zażądała od tego ostatniego wypłaty jej dywidendy, Jakób Szeps, przyznając jej prawo do takowej, twierdził, że dywidendy wypłacić nie może, ponieważ fabryka Tow. nie daje żadnych dochodów, zgodził się natomiast wypłacić jej pewną kwotę pod zastaw akcji Tow. minimalnej wartości 3000 rb.

1921 r. zmarła druga założycielka Tow. S. Szeps i S-ka Sara Szeps.

Jako spadek po niej Mendel Szeps otrzymał wtedy 172 akcje nominalnej wartości 43000 rb. Jednocześnie ruch w przemyśle wzmacniał się, o posiadanie tak znacznej ilości akcji Tow. Akc. S. Szeps i S-ka wzbudzało nadzieję osiągnięcia z

tego tytułu wielkich korzyści majątkowych.

Po śmierci swej matki Sary Szepsowej, Mendel nie mając żadnych dochodów stał się zupełnie zależnym od swego brata Jakóba.

Ten ostatni, korzystając z bezradnego położenia w jakim obecnie znalazł się Mendel zaczął używać rozmaitych zabiegów, aby stać się właścicielem części akcji, jakie Mendel Szeps posiadał, jako sukcesor swej matki.

Mendel Szeps jednakowoż obawiał się zawrzeć tego rodzaju transakcję, która pozbawiłaby go ostatecznie wszelkich praw do majątku Tow. i tym samym udziału w zyskach Tow.

Zyski te wskutek ożywienia, jakie panowało w łódzkim przemyśle w tym okresie, powinny były być bardzo duże.

Nie mając jednakże żadnych środków zdecydował się ostatecznie na sprzedaż tych akcji i zaproponował kupno takowych swej bratowej Jochwet Szepsowej, u której po śmierci matki zamieszkiwał. Jochwet Szeps odmówiła kupna tych akcji i wskazała Mendlowi Szepsowi, że jeżeli się nosi z zamiarem sprzedaży tych akcji, to należałoby zwrócić się z tą propozycją do córki jego Chaję-Marjan, która jako jego jedyna sukcesorka powinna być właścicielką udziału jego w rodzinnym majątku.

Na to Mendel Szeps się zgodził i zawezwał telefonicznie córkę, aby przyjechała do niego z pieniędzmi.

Chaja-Miriam Szeps wskutek otrzymanej depeszy natychmiast przyjechała do niego z pieniędzmi.

O tym zamiarze Mendla Szepsa dowiedział się Jakób Szeps

i starał się wszelkimi środkami skłonić Mendla Szepsa do odstąpienia akcji nie córce, lecz jemu — Jakóbowi.

Pod jego wpływem Mendel Szeps zawahał się i gdy Chaja Mirjam po przyjeździe do Łodzi chciała zawrzeć z nim akt kupna akcji, ojciec oświadczył jej, że musi się jeszcze namyśleć, gdyż brat Jakób grozi mu, że jeżeli sprzeda te akcje, to nie będzie więcej utrzymywał go i wyrzuci go ze swego domu.

Wtedy Chaja Szeps zaproponowała mu, ażeby przepisał na nią prawa własności do odziedziczonych po matce akcji, sam zaś będzie miał dożywotnie używanie płynącego z tych akcji dochodu.

Mendel Szeps pozornie zgodził się i poprosił córkę, by się wstrzymała ze sporządzeniem notarialnego aktu do czasu obliczenia się z Jakóbem Szepsem.

Nie mając dużo czasu Chaja Szepsówna zostawiła pieniądze u swej ciotki Jachwet Szeps, sama zaś wyjechała.

Po jakimś czasie zwróciła na siebie uwagę okoliczność, że Jakób Szeps żyje w przyjaznych stosunkach z Mendlem, dawał mu więcej pieniędzy, kupował mu ubranie, jednym słowem wyrażał wielką życzliwość w stosunku do brata, którym dotychczas pogardzał.

Przyczyna tej nagłej zmiany wkrótce się wyjaśniła: córeczka Jachwet Szepsowej — Ida znalazła pewnego dnia w stołowym pokoju karteczkę, na której było wypisane zobowiązanie,

na mocy którego Jakób Szeps zobowiązał się wypłacić bratu Mendlowi miesięcznie 100.000 mk. do końca jego życia

Gdy Jachwet, oddając tę kartkę Mendlowi, zapytała go, co to ma znaczyć, Mendel, chowając pośpiesznie karteczkę powiedział, że sprzedał Jakóbowi część akcji, jakie odziedziczył po matce oraz te akcje, które przedtem podarował córce, Chaję, inaczej bowiem Jakób Szeps nie chciał mu nic dać na utrzymanie.

Wiedząc dobrze, że prawo do akcji na 38000 rb. nominalnej wartości, Mendel Szeps za powołaniami aktami przelał na córkę Chaję w 1919, 20 r. J. Szeps pod groźbą pozbawienia go funduszy do życia

zmusił go do odstąpienia tych akcji.

Aby zaś upoźnować tą z samego prawa nieważną transakcję formą prawną Jakób Szeps wpadł na pomysł antydatowania odpowiedniego pokwitowania i stworzył dokument,

z którego rzekomo wynika, że 134 akcji tytułem spadku po ojcu otrzymał w 1915 roku i ten mianowicie dokument, Mendel miał sprzedać wtedy Jakóbowi Szepsowi, lecz w jakim dniu i za jaką cenę niewiadomo.

Wieczór muzyki kameralnej w T. M. M.

Jest rzeczą powszechnie znaną, że fortepian w połączeniu z instrumentami smyczkowymi nie składa się na dobrze brzmiącą całość. Dla ucha kameralisty — barwa tonu fortepianu i kwartetu smyczkowego, stanowią dwie rażące odrębności, kłócące się nawzajem i mącące nastrój choćby najcelniejszego utworu.

Tym się tłumaczy niechęć kameralistów do fortepianu. Unikają go, jak złego ducha muzyki kameralnej. Jeśli jakiś zbłąkany pianista zjawi się w kółku prywatnym, gdzie się muzykę kameralną uprawia, to trzeba zaboczyć strapienie miły kwartetistów, którzy zmuszeni są, choćby z grzeczności samej, zasiąść z nim do kwartetu czy kwintetu fortepianowego. Czworobiednych skrzypiec wysiła się do ostatka, wydobywa z siebie maximum siły brzmienia, by w końcu stwierdzić, że cały ten wysiłek poszedł na marne.

Jeśli dla grających wykonanie kwartetu czy kwintetu fortepianowego jest męką nielada, to już dla słuchacza jest ono wprost nie do zniesienia. To też złe

zrobiło T-wo Mił. Muzyki, że w jednym programie umieściło same tylko utwory kameralne z fortepianem. O ile chętniej słuchaliśmy jakiegoś kwartetu smyczkowego, tej jedynej, najwyższej i najszlachetniejszej formy muzyki wogóle, a kameralnej w szczególności. A gdy chodziło, powiedzmy, o wykorzystanie udziału w koncercie Eisenbergera, czyż nie lepiej byłoby zrezygnować z czegoś w programie na rzecz solistów fortepianowych?

Zamiast tego, po mdłych oparach kwintetu fortepianowego Saint-Saënsa „oczyszczono” atmosferę kameralną bałniami i bezwartościowymi, a przytym bezgranicznie męczącym i nudnym — kwartetem fortepianowym Dvoraka.

Jeśli do tego dodać niezbyt czystą intonację kwartetu smyczkowego, którego poszczególne instrumenty wyjątkowo były tym razem niedysponowane, otrzymamy całość wieczoru, daleko odbiegającą choćby od tej staranności, jaką dotąd stale w T. M. M. obserwowaliśmy.

L. P.

172 akcje, jakie Mendel Szeps odziedziczył po matce tenże Jakób nabył 1-go października 22 r. za 92.880 mk. i w tymże dniu wystawił Mendlowi zobowiązanie wypłacenia renty dożywotniej w kwocie 100.000 mk. miesięcznie. Od tej chwili też zmieniło się postępowanie Jakóba Szepsa w stosunku do Chaję Szepsówny. Dawniej Jakób Szeps uznawał ją za właścicielkę 254 akcji za 38000 rb. obecnie zaś dał jej do zrozumienia, że żadnych praw do akcji nie ma, gdyż on stał się właścicielem wszystkich akcji Mendla Szepsa.

Na wezwanie, które Chaja Szepsówna skierowała za pośrednictwem notariusza Krzemińskiego w dn. 23 marca 1923 r. do Jakóba Szepsa, tenże odpowiedział, że Chaja niema żadnych praw do akcji, jakiej je ojciec Mendel, jako spadkobierca Suchera Szepsa, przeszedł drogą cesji do osób trzecich, przyczem nie wymienił nazwiska tych osób. Wyraźnie o tem mówi poszkodowana, jak i świadkowie.

Wynik ekspertyzy wykazał, że wszystkie podpisy Mendla sporządzone są w jednym czasie.

PRZEWÓD SĄDOWY.

Oskarżony do winy się nie przyznaje. Na zapytanie przewodniczącego, czy główna poszkodowana Mirjam należała do towarzystwa, oskarżony odpowiada: ona ma swoje towarzystwo.

Przewodniczący: Kto jest akcjonariuszem towarzystwa?

Oskarż.: Ten kto ma akcje w ręku.

Przewod.: Kto po śmierci założyciela towarzystwa miał akcje w ręku.

Oskarż.: Do 1915 ja, odpowiada oskarżony.

Przewod.: Do kogo należał cały spadek?

Oskarż.: W sumie 164.000 rb. do Mendla Szepsa.

Przewod.: Czy oskarżony wydawał zobowiązania.

Oskarż.: Tak, na 100.000 mk. miesięcznego dożywocia.

ZEZNANIA ŚWIADKÓW.

Główny świadek Chaja Szeps zeznaje, że gdy po przyjeździe z Rosji była bez środków do życia, udała się jako współakcjonariuszka do wujka Jakóba, który w swym ręku skoncentrował wszystkie akcje. Wujek zgodził się pomóc świadkowi, stawiając warunek, że odpisze mu akcje, co też uczyniła.

Prócz akcji należało się jeszcze 38000 rubli.

Ponieważ wujek nie chciał jej wypłacić udała się do niejakiego Rotbarda, by ten wpłynął na wujka.

Po długich pertraktacjach, Jakób Szeps zgodził się jedynie na płacenie dywidendy, co zaś się tyczy całej sumy, to orzekł, że takowej dać nie może.

Kasjer firmy Dudkowski stwierdza, iż zebrania akcjonariuszów odbywały się dość często i zdaje mu się, że podczas nich, akcje wszystkie były w ręku Jakóba Szepsa.

Pozostali świadkowie nic nowego do sprawy nie wnoszą.

Przedstawiciel oskarżenia publicznego popiera oskarżenie w całej rozciągłości, domagając się ukarania podsądnego. Powód cywilny popiera akcję cywilną.

WYROK.

Sąd po naradzie i wysłuchaniu obrońcy skazał Jakóba Szepsa na 1 rok więzienia z pozbawieniem praw, a na zasadzie amnestii połowę kary darował. Jaką akcję cywilną zasądono 1000 złotych.

Finanse manufakturzystów.

Wyczerpanie finansowe kupiectwa. — Nieogłębność komisji podatku obrotowego podcina istnienie handlu. — Straty prolongacyjne. — Osłabienie rynku na czas dłuższy może wywołać trudności płatnicze.

Mimo pozorów polepszenia się położenia w przemyśle włókienniczym, stwierdzić należy, iż jest ono w dalszym ciągu bardzo poważne. Abstrahujemy od samych koniunktur rynkowych, których polepszenie się zależy od dalszego kształtowania się cen, a ograniczamy się do analizy rynku, pod kątem finansowych zasobów kupiectwa.

Faktem bowiem jest, iż ożywienie ostatnich tygodni dlatego stosunkowo silnie się objawiło, iż kupcy wstrzymywali się od czynienia zakupów przedsezonowych w okresie miesięcy letnich. Dopiero obecnie, gdy popyt kraju znacznie się wzmógł, reagowali na to czynieniem poważniejszych zakupów.

W tych warunkach oczywiste jest, iż rezerwa w czynieniu zakupów, której wiadkami byliśmy przez okres letni, nie dochodziła wyłącznie z powściągliwości ostrożności, jaką nakazywała niskowa tendencja surowca, była przede wszystkim wynikiem zupełnego wyczerpania finansowego kupiectwa.

Kupiectwo manufakturowe poniosło wielkie straty wskutek dowolności komisji szacunkowych podatku obrotowego. Poza to fala protestów na wiosnę, łącznie z systemem prolongacyjnym również zrobiły swoje.

Z jednej strony kupiectwo bardziej finansowo zasobne zostało poderwane przez tych odbiorców, którzy dopuścili swe weksle do protestu, prolongowali je i następnie nie wykupili. Dotyczy to wielu kupców, gdyż ostatnie partje weksli prolongacyjnych, płatne z końcem października i w listopadzie znowu masowo zostały oddane do protestu. Jasnym więc jest, iż są to należności stracone.

Inni kupcy, zazwyczaj mniejsi, którzy na wiosnę dopuścili swe weksle do protestu, ponieśli ogromne straty, wskutek lichwiarskich procentów, jakie płacili za pieniądze, które dopomogli im do wybrnięcia ze sytuacji. Tak więc ci, chociaż utrzymywali się na powierzchni, zostali w pełni pozbawieni kapitału obrotowego i

nie przedstawiają żadnej siły finansowej. Stąd też handel przez nich prowadzony ograniczać się musi przede wszystkim do transakcji bieżących, gdyż nie są w stanie czynić zakupów na skład.

Jasnym jest, iż handel manufakturowy ograniczony jedynie do zakupów na potrzeby bieżące nie może być uważany za oparty na zdrowych podstawach.

Ten brak rezerw towarowych jest bardzo niebezpiecznym objawem i świadczy na jak słabych podstawach opiera się obecna koniunktura. Wystarczy bowiem, by rynek osłabł na dłuższy czas, aby nastąpił okres nowych protestów.

Kupcy pozbawieni rezerw nauczeni doświadczeniem, iż procenty lichwiarskie doprowadzają do ruiny, nie będą mieli sposobów na wybrnięcie z sytuacji. Weksle pójdą do protestu, a co potem będzie, to na to nie jest w stanie odpowiedzieć niejeden z teraźniejszych wystawców weksli.

Pewne załamania nastąpią również, skoro tylko nadejdzie oddawna oczekiwana i niezawodna niżka towarów bawełnianych. Podstawy stanu finansowego są tak słabe, iż nawet tego rodzaju straty przy wyczerpaniu majątkowym kupców, mogą zachwiać niejedną firmę.

W takich warunkach zrozumiała jest rezerwa, z jaką odnoszą się przemysłowcy stosunku do zobowiązań kupieckich. Terminy kredytów wekslowych są ograniczane do 30 dni, gdyż okres ten jest wystarczający dla realizacji zakupionych towarów. O ile kupcy zażądają dłuższych kredytów, na pewne, mające łatwy zbyt artykuły, to spotykają się z wielką rezerwą, gdyż przy obecnym nieskrystalizowanym położeniu zdolność płatnicza poszczególnych firm handlowych stoi pod wielkim znakiem zapytania.

Te warunki zmuszą jeszcze pewną część kupiectwa do likwidacji, a pozostałym pozwolą na prowadzenie racjonalnego handlu, o ile w międzyczasie zostaną otworzone źródła taniego kredytu.

MMM

Państwowa rada spirytusowa.

Warsz. kor. „Republiki” telefonuje:
Wczoraj dnia 10 br. w ministerstwie skarbu rozpoczęły się prace państwowej rady spirytusowej.

Po zagajeniu obrad przez prezesa rady ministrów i ministra skarbu p. Władysława Grabskiego przewodnictwo objął dyrektor departamentu akcyz i monopolu dr. Głowacki.

Państwowa rada spirytusowa obraduje nad wymiarem „młokości” prawa od pędu na kampanję 1924-25, nad określeniem wysokości kontyngentu oraz ceny na spirytus.

Utworzono trzy komisje, które przystąpiły do obrad wczoraj po południu.

Następne posiedzenie plenarne rady odbędzie się we środę.

W skład rady wchodzi: prezesowie izb skarbowych pp. Obrzud, Dębicki i Wainfeld, dyrektor departamentu przemysłowego ministerstwa przemysłu i handlu p. Dąbrowski, prezes stowarzyszenia techników gorzelniczych p. Kąckowski, dyrektor rektyfikacji p. Kamiński, właściciel fabryki wódek p. Jankowski, profesor Krowicki z Krakowa i profesor Dąbrowski z Warszawy, prezes izby rolniczej p. Tempelski, właściciel rektyfikacji p. Seidenfrau, dyrektor gorzelni w Luboniu dr. Stark oraz właściciele gorzelni: pp. Czarnowski, Dmochowski, Lossof, Suryn, Skrzyński i Wagner.

KOLEJE SĄ EKSPLOATOWANE BEZ DEFICYTU.

Koleje nasze już od kwietnia r.b. pracują bez deficytu, pokrywając wszystkie wydatki zwyczajne wpływami z eksploatacji, od bieżącego zaś miesiąca również wydatki inwestycyjne kolei pokrywane są z wpływów bieżących.

Dopłata skarbu państwa do kolei w roku zeszłym wynosiła 314,1 milj. zł. W

roku bieżącym skarb państwa wyasygnował zarządowi kolei tytułem pożyczki zwrotnej na kapitał obrotowy 40 milj. zł. oraz dotację na inwestycję w wysokości 64,6 milj. zł. więc 104,6 milj. zł.

W budżecie roku przyszłym żadne do płaty ze skarbu państwa do kolei przewidywane nie są.

Rynek włókienniczy w Łodzi.

SYTUACJA OGÓLNA NA RYNKU BAWELNIANYM.

Początek tygodnia nie przyniósł żadnej zasadniczej zmiany na rynku bawełnianym. Czynione są nieliczne zakupy przez warszawskich i białostockich kupców.

Wiadomości, jakie nadeszły z prowincji pozwalają patrzeć optymistycznie w bliską przyszłość, gdyż towary zakupione w ciągu ostatnich tygodni przez detalistów są już prawie na wyczerpaniu.

W związku z powyższym spodziewają się znacniejszego ożywienia jeszcze w końcu bieżącego, a najdalej na początku przyszłego tygodnia.

PRZEDZA BAWELNIANA.

Wczoraj czynione były znacznie mniej zakupy przedzdy bawełnianych, niż w zeszłym tygodniu, niemniej ceny utrzymały się na dotychczasowym poziomie i przedstawiają się jak następuje:

Za 24-I płacono 1,15 dolara, 32-I 1,12 dol., 24-II 1,20 dol., 32-II 1,32 dolara.

GOTÓWKA.

Dolary 5,185

CZEKI.

Belgia 25
Holandia 207,50
Londyn 23,88
Nowy Jork 5,185
Paryż 27,30
Praga 15,48
Szwajcaria 100
Wiedeń 7,325
Włochy 22,30

WIECZORNA POGIEŁDA WARSZAWSKA.

Agencja Wschodnia

Warszawa, 10 listopada.

Cegielski 0,62
Zieleniewski 9,60
Chodorów 5,25
Spółki zarobkowe 6,80
Starachowice 2,18 — 2,20
Rudzki 1,35
Lilpop 0,66
Węgiel 3,00
Ostrowiec 6,75
Modrzejów 4,90
Bank handlowy 6,25
Bank zachodni 1,80
Bank dyskontowy 5,75
Kijewski 0,25
Puls 0,40
Spiess 1,60
Sila i światło 0,48
Cukier 3,95
Łazy 0,14
Żyrardów 14,75
Borkowscy 1,75
Spirytus 2,40
Haberbusch 5,00
Częstocice 2,00
Gostawice 2,10
Cerała 0,42.

ZŁOTY ZA GRANICĄ.

Agencja Wschodnia

Gdańsk, 10 listopada.

Notowania złotego zagranicą, w przeliczeniach na Warszawę.
Gdańsk 104,40 — 105,02
Zurych 100,—
Londyn 23,77
Praga 651,75 — 657,75
Wiedeń 13,590 — 13,620
Bukareszt 34,50
Czerniowce 34,40
Ryga 102,—.

GIEŁDY ZAGRANICZNE.

Polska Agencja Telegraficzna.

Londyn, 10 listopada.

Nowy Jork 4,61,25
Francja 87,5 i pół
Belgia 95,60
Włochy 106,25
Szwajcaria 23,92 i pół

Paryż, 10 listopada.

Polska Agencja Telegraficzna.

Londyn 87,55
Nowy Jork 19,02
Belgia 91,65

CZY ZAKŁADY ŻYRARDOWSKIE PODWYŻSZĄ CENY SWYCH TOWARÓW.

Jak się dowiadujemy, wczoraj wieczorem odbyło się posiedzenie zarządu zakładów żyrdowskich w sprawie podwyżki cen towarów.

Decyzja w tej sprawie na razie trzymana jest w tajemnicy i prawdopodobnie dopiero dziś zostanie ona podana do wiadomości odbiorców.

ZMIANA POLITYKI SPRZEDAŻNEJ TOW. AKC. L. GEYER.

Jak się „Republika” dowiaduje, w dniach najbliższych powraca z zagranicy p. K. Geyer, który bawił tam w sprawie otrzymania pożyczki zagranicznej.

W kołach handlowych spodziewają się iż przyjazd jego wpłynie na zmianę polityki sprzedażnej zakładów przemysłowych tow. akc. L. Geyer, które ostatnio, jak wiadomo, sprzedawały większą część swej produkcji firmie Eitington.

Włochy 81,60
Szwajcaria 366

Zurych, 10 listopada

Polska Agencja Telegraficzna

Berlin 123 i pół
Nowy Jork 519
Londyn 23,88
Paryż 27,27
Mediolan 22,30
Bruksela 24,90
Warszawa 100
Wiedeń 73

GIEŁDA GDANSKA.

Polska Agencja Telegraficzna.

Gdańsk, 10 listopada

100 złotych 104,98 — 105,52
Czeki na Londyn 25,07
Telegraficzna wypłata na:
Londyn 25,10 — 25,10
Zurych 104,86 — 105,50

AKCJE.

Bank Dyskontowy 5,80
Bank dla Handlu i Przem. 1,10
Bank Zachodni 1,80
Bank Zw. Ziemian 0,20
Bank Handlowy 6,30
Bank Kredytowy 0,30
Bank Zjedn. Ziem. Polskich 1,70
Sole potasowe 3,85
Złoty 2,40
Sila i światło 0,48
Czersk 0,58
Gostawice 2,10
Łazy 0,14
Węgiel 3,05
Cegielski 0,62
Modrzejów 4,95
Pocisk 1,35
Starachowice 2,22
Zieleniewski 9,70
Żyrardów 14,80
Haberbusch 5
Spirytus 2,40
Cerała 0,41
Kijewski 0,25
Brown Bowery 1
Chodorów 5,20
Częstocice 2
Cukier 3,95
Wysoka 3,05
Nafta 0,56
Nobel 1,75
Lilpop 0,65
Norblin 0,96
Ostrowieckie 6,70
Rudzki 1,34
Unja 5,60
Zawiercie 23
Borkowski 1,06
Wulkan 2,25

Teatr „SCALA” Operetka Nowości

z Warszawy

tylko dziś i jutro o g. 8.30

„Hrabina Marica”

Zespół 58 osób. Chór. Ballet. Wspaniałe dekoracje i kostiumy.

MODES MAISON NOUVELLE

Warszawa, Królewska 35

Z ostatniej paryskiej podróży nadeszły modele i nowości.

GRAND-HOTEL 108

Wiadomości bieżące.

LISTOPAD

11

WTOREK

Dziś: Marc. B. W.
Jutro: Marcina P.
Wschód słońca o g. 6.03
Zachód o g. 3.53
Wsch. księżycy o g. 3.14 pp.
Zachód o g. 12.12
Długość dnia 9.12
Ubyło dnia g. 7.32

W 6-TĄ ROCZNICZĄ WYPĘDZENIA OKUPANTÓW.

W dniu 11 listopada o godz. 10 przed południem odprawi J. E. ks. Tymieniecki w kościele katedralnym św. Stanisława Kostki w Łodzi solenne nabożeństwo z okazji rocznicy zniesienia okupacji.

PROGRAM UROCZYSTOŚCI 28 p. S. K.

Dziś odbędzie się uroczystość pułkowa 28 p. S. K.
Na program dnia składa się:
Godz. 9 rano msza polowa w kościele garnizonu przy ul. św. Jerzego, poczem następuje defilada ul. Piotrkowską.
Godz. 12. Obiad dla żołnierzy z udziałem d-cy okr. korpusu gen. Juniem.
Godz. 1. Obiad w kasynie oficerskiej dla oficerów i zaproszonych gości.
Godz. 4.30. Przedstawienie w teatrze miejskim.

ŚWIĘTO BAONU SANITARNEGO.

W piątek dnia 14 bm. przypada święto 6 baonu sanitarnego w Łodzi. Na program uroczystości składa się uroczyste nabożeństwo, defilada wojskowa przed dowódcą baonu płk. dr. Miłodrowskim, oraz wspólny obiad.

Następnego dnia korpus podoficerski baonu urządzi zabawę taneczną w sali hotelu „Manteuffla”

POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ.

34 (II sesji) posiedzenie rady miejskiej odbędzie się w czwartek, dnia 13-go b. m. o godz. 7 i pół wieczorem punktualnie, w lokalu rady miejskiej (Pomorska 16).

WOJEWÓDZKI PODATEK OD ALKOHOLU W B. R. NIE BĘDZIE POBIERANY.

W związku z wydrukowaniem w „Dzienniku Ustaw” ustawy o podatku wojewódzkim od wyszynku i drobnej sprzedaży trunków, dowiadujemy się z urzędu akcyzowego, iż podatek ten w roku bieżącym w Łodzi pobierany nie będzie. (b)

MAGISTRAT WALCZY O PODATEK OD LOKALI.

Jak się dowiadujemy, magistrat postanowił w razie otrzymania oficjalnego polecenia zaprzestania ściągania podatku od lokali, sprawę tę skierować do trybunału najwyższego.

Ustawa przewiduje, że w razie nieotrzymania sprzeciwu co do uchwalonego podatku w ciągu dni 30, magistrat ma prawo podatek ten pobierać, a pismo ministerstwa w sprawie niezatwierdzenia podatku od lokali z powodu nieokreślenia stawek, magistrat otrzymał dopiero po upływie 2-ch miesięcy.

O czystości w lokalach szkół powszechnych. W celu utrzymania lokali szkół powszechnych w należytej czystości wydział oświaty i kultury zawiadomił wszystkich kierowników, iż składnica wydziału gospodarczego (Pomorska 18) rozpoczęła wydawanie niezbędnych przedmiotów do utrzymania czystości. Przedmioty te wydawane są również dla lokali kursów wieczornych.

Przetarg na cukiernię w parku im. H. Sienkiewicza. Delegacja wydziału gospodarczego poleciła wydziałowi ogłosić w dniu 17 listopada o godz. 11 rano ustny przetarg na wydzierżawienie cukierni w parku im. H. Sienkiewicza.

Z uzdrowiska. Kancelaria zawiadamia że zapis chorych na wyjazd na następny sezon dla mężczyzn do Uzdrowiska odbędzie się w środę dnia 12 listopada o godz. 3 po poł.

Kandydat winien się zgłosić w kancelarii przy ul. Cegielińskiej nr. 57 z dowodem osobistym, w oznaczonym terminie.

Z wystawy karykatur T. Kleszczyńskiego. Wystawa Tadeusza Kleszczyńskiego p. t. „Łódź w karykaturze” została w najbliższych dniach zamknięta. Wystawa mieści się w księgarni przy ulicy Piotrkowskiej 107.

W środę, d. 12 b. m. jako w rocznicę śmierci

b. p. REBEKI z Waksmanów GRUNSPANOWEJ

odbędzie się o g. 1-ej po poł. w synagodze Domu Starców fund. małż. Konsztat nabożeństwo żałobne, na które zaprasza krewnych i przyjaciół zmarłej oraz członków Łódz. Żyd. Tow. Opieki nad Starcami.

ZARZĄD.

I w mieście bez kanalizacji można dożyć późnego wieku i umrzeć wskutek uwiadu starczego.

Opublikowane w „Roczniku Statystycznym m. Łodzi za r. 1923” liczby wzgl. dotyczące śmiertelności dają interesujący obraz nasilenia poszczególnych przyczyn skonów.

Na czele chorób, sięjących spustoszenie wśród życia ludzkiego kroczy gruźlica. O natężeniu śmiertelności z gruźlicy świadczą następujące cyfry:

Na 100 skonów przypadło skonów z gruźlicy:

1918 rok	31.3
1919 "	28.5
1920 "	16.9
1921 "	15.3
1922 "	18.0
1923 "	17.4

Jak z powyższych zestawień wynika, śmiertelność z gruźlicy jest obecnie znacznie mniejsza, aniżeli w latach wojny. W ostatnim roku okupacji skony na gruźlicę stanowiły 31.3 proc. ogólnej liczby skonów, a więc każdy trzeci skon był spowodowany gruźlicą.

W roku ubiegłym skony z gruźlicy stanowiły 17.4 proc. śmiertelności, czyli średnio każdy szósty wypadek śmierci był spowodowany gruźlicą. Z zestawienia, określającego liczebność wypadków skonów na gruźlicę w stosunku do ludności m. Łodzi widać, iż w latach 1922 i 1923 gruźlica zabierała więcej ofiar, niż w roku 1921. Wzrost śmiertelności z gruźlicy w tych latach traktować należy jako powrót do zwykłych dla Łodzi rozmiarów; w roku 1921 cyfra śmiertelności z gruźlicy była niższa, gdyż jednostki, predestynowane

do wymarcia w tym roku przy istnieniu normalnych warunków Łodzi, wymarły w poprzednich latach wskutek panującego głodu i innych złych warunków wojennych.

Następne wśród przyczyn skonów miejsce zajmuje w ostatnim sześcioleciu zapalenie płuc.

Na 100 skonów przypadało skonów na zapalenie płuc:

1918 rok	6.0
1919 "	9.7
1920 "	12.9
1921 "	10.1
1922 "	9.7
1923 "	11.8

Zapalenie płuc zabiera głównie ofiary z pośród najniższej klasy wieku. W żadnej grupie wieku nie spotykamy tak wielkiej śmiertelności z zapalenia płuc, jak wśród niemowląt. W latach 1918 i 1919 liczba urodzeń była niewielka, na 1000 mieszkańców przypadało w 1918 roku za ledwie 11,6 urodzeń żywych, gdy w roku 1922 odpowiedni współczynnik wynosił 30,6. Mniej więc było niemowląt, mniej więc też umierało, a odłaskiem tego stanu rzeczy są wskazane wyżej nieznaczne cyfry śmiertelności z zapalenia płuc. W ostatnich natomiast latach śmiertelność z zapalenia płuc wzrosła się znacznie i stała się nieomal taką kleską, jak gruźlica.

Z innych przyczyn skonów największą liczebność wykazują: choroby żołądka i kiszek, włośń wrodzona i wady rozwoju, choroby serca, nieżyt oskrzeli i uwiad starczy.

Nad czym obradować będzie Rada Miejska.

I. Komunikaty.

II. Sprawozdanie komisji radzieckich:

a) Komisji pracy w przedmiocie statutu kasy pożyczkowej - emerytalnej pracowników gazowni miejskiej w Łodzi (wn. mag. Nr. 873 z dn. 18.7.24 r.) ref. w imieniu większości r. Pałkowski - mniej szej r. Nowacki.

b) Komisji skarbowo - budżetowej w przedmiocie:

1) Nabycie od mał. Librach nieruchomości, położonej w Łodzi, przy ul. Pomorskiej, ref. r. Turski.

2) Wprowadzenia zmian do uchwalonych przez radę statutów podatkowych a m.:

a) od zbytku mieszkaniowego
b) za wynajem mieszkań w hotelach, pensjonatach itp.
c) od publicznych zabaw, rozrywek itp.

d) od pań

e) 4 proc. opłaty od umów o przeniesienie własności nieruchomości

f) od oświetlenia gazowego i elektrycznego

g) od spadków i darowizn

h) za prawo jazdy po mieście

3) Statutu o poborze na rzecz m. Łodzi podatku od plakatów

4) Otwarcie szkoły specjalnej dla dziewcząt z internatem

5) Czyszczenie komornianego za lokale, zajmowane przez biura i instytucje miejskie.

6) Poczynienia pewnych zmian w budzie (brutto) zarządu miejskiego na rok administracyjny 1924, ref. r. Turski.

7) Poczynienia pewnych zmian w poszczególnych pozycjach budżetu (netto) zarządu miejskiego na rok administracyjny 1924, dot. wydatków na budowę gmachów szkolnych, ref. r. Turski.

8) Podwyższenia poszczególnych pozycji w budżecie zarządu miejskiego na rok administracyjny 1924 w dz. 5 - wydziale budownictwa, ref. r. Turski.

9) Przyznania Lidge obrony powietrznej państwa - jednorazowej subwencji z funduszy miejskich w kwocie zł. 25,000 (wn. mag. Nr. 1195 z dn. 10.10.24 r.), ref. r. Waszkiewicz.

10) Przyznania związkowi młodzieży chrześcijańskiej YMCA, w Łodzi jednorazowej subwencji z funduszy miejskich w kwocie zł. 3,000 (wn. mag. Nr. 1210 z dn. 10.10.24 r.), ref. r. Nowacki.

c) Komisji pracy w przedmiocie pragmatyki służbowej dla pracowników zarządu m. Łodzi (przegłosowanie wniosków).

Niedzielnny poranek filharmoniczny.

Niezwykle wielkie powodzenie, jakim cieszą się poranki ludowe, jest najlepszym dowodem zainteresowania się muzyką szerokich warstw publiczności naszego miasta.

Zarząd ŁOF., z zrozumieniem doniosłego znaczenia, jakie ma ten dodatni objaw, dołoży niewątpliwie wszelkich starań, aby zarówno „dobrowolnym” programem, jak i poprawnym wykonaniem produkcji muzycznych koncertów te uświetnić.

Wierzymy, iż położy się silny nacisk na to, by dopilnować stroju poszczególnych instrumentów, jak również i na to, by jak najwłaściwiej czasu poświęcić pracy przygotowawczej. Zgodzimy się bowiem z pewnością co do tego, iż poziom wykonania na tych koncertach w niczym

nie powinien ustępować temu poziomowi, do jakiego już nas przyzwyczaila ŁOF. na wielkich koncertach symfonicznych.

Jako solista wystąpił na ostatnim koncercie ludowym młody pianista p. Edward Przemowski, który zagrał z tow. orkiestry koncert a-dur Liszta. Ładne, szlachetne frazowanie i zupełnie poprawna technika prezentują p. Przemowskiego jako pianistę o dużym talencie i wróżą mu najlepszą przyszłość.

Zastępca.

Czytajcie „Express Wieczorny”

TEATR MIEJSKI

Dziś wieczorem dla zrzeszeń piękny „Świerszcz za koninem” Dickensa, w reżyserji p. Konstantynowicza. Doskonała i zgrana obsada tworzą pp. Halska Morska Komornicki, Tatarkiewicz i Wybrański na czele. Prolog wypowie p. Białoszyński. Z powodów technicznych sztuka „Łabędzi śpiew” została przesunięta w repertuarze na czas dalszy, a na jej miejsce wchodzi doskonała komedia Chiarelliego „Chimery”, której premiera odbędzie się jutro.

Bilety abonamentowe na premierę „Łabędzi śpiew” ważne są na premierę „Chimery”.

Reżyseruje p. Nowakowski.

TEATR POPULARNY.

Dziś, dnia 11 listopada b. r. t. j. we wtorek w dalszym ciągu świetna krotkoczwila w 3-ach aktach ze śpiewami i tańcami, przerobiona przez L. Anczyca p. t. „Robert i Bertrand”. Udział przyjmują pp. Bartoszewska, Bronowska, Brandtów na i Zielińska oraz panowie Chmurkowski, Niedziałkowski, Piłarski, Bielecki, Puchalski, Galecki, Bolkowski i inni. Reżyserował M. Bielecki. Bilety wczelniej nabywać można od 11-2 w cukierni W-go Piłkowskiego, Plac Wolności i od godz. 5 popoł. do końca przedstawienia w kasie teatru.

„HRABINA MARICA” W ŁODZI.

W niedzielę odbyło się w „Scali” przedstawienie „Hrabiny Maricy” operetki Kalmana. Wedle szumnych reklam miał to być pełny zespół „Nowości” warszawskich, w rzeczywistości jednak, jest to zaledwie pare sił z tego teatru, przy czym roli tytułowej nie gra znakomita diva operetkowa p. Niewiarowska, której spaniałej grze zawdzięcza ta operetka powodzenie w stolicy.

Jest to stały trick przedsiębiorców, którzy traktują Łódź jako Pipidówkę i roklamują cuda warszawskie, pokonując w rzeczywistości tandetę.

Wystawienie „Hrabiny Maricy” w Łodzi mogłoby zachwycić najwyższą publiczność w Kiernogii i okolicy.

ŁÓDZKA ORKIESTRA FILHARMONICZNA.

Pożegnalny koncert świetnego dyrygenta Oskara Frieda z udziałem wszechświatowej sławy pianisty Aleksandra Borowskiego odbędzie się dziś, dnia 11 bm.

W programie „Patetyczna” oraz koncert B-moll Czajkowskiego. Poza tem Borowski odegrał solo: Preludium i Sarkazm Prokofiewa oraz Suitę z baletu „Pietruszka” Strawińskiego.

Sześciotygodniowej pracy dyr. Frieda ŁOF. do zawdzięczenia ogromny postęp zarówno pod względem precyzji technicznej, jak i doskonałości brzmienia, to też pożegnalny jego koncert ścigamy nie wątpliwie do Filharmonji tłumy wielbicieli tego wyjątkow. artysty, który w interpretacji swej łączy głębię i zapal, mistrzostwo techniczne i polot poetycki, brawurowy temperament i umiar artystyczny, świadczący o wysokiej kulturze muzycznej.

Początek punktualnie o godz. 9-ej w. Członkowie T-wa filharmonicznego korzystają z 20 proc. rabatu.

WIEDENSCY FILHARMONICY W ŁÓDZI.

W nadchodzącą niedzielę dnia 16 listopada o godzinie 4-ej po południu w sali Filharmonji oczekuje naszą muzykalną Łódź niezwykła uczta artystyczna: Zespół (Oklet) najwybitniejszych solistów Filharmonji Wiedeńskiej z pp. Robertem Pollakiem i Zygfrydem Buxbaumem na czele przybywają na jeden występ do naszego miasta.

W skład oktetu wchodzi najznakomitsi muzycy, którzy bezsprzecznie są chlubą i filarem Filharmonji Wiedeńskiej.

Krytyka całego świata wyraża się z ogromnym entuzjazmem i zachwytem o tym niezwykłym okciecie filharmoników wiedeńskich, które we wszystkich miastach Europy budzi niebywałą sensację artystyczną.

Koncert ten pozostawi na długo niezatarte wrażenie w pamięci łodzian tak jak to było po kwartecie Tryjesteńskim. Niewątpliwie filharmonicy wiedeńscy będą u nas przedmiotem gorącego przyjęcia i koncert ich zapełni salę Filharmonji do ostatniego miejsca.

Walka o ośmiogodzinny dzień pracy.

Znamienne rezolucje centralnej komisji związków zawodowych i wiecu poselskiego N. P. R. w Łodzi.

Onegdaj w wielkiej sali Geyera odbył się przy udziale 4,000 robotników wielki wiec poselski NPR.

Jako referent wystąpił poseł Waszkiewicz, który referat swój podzielił na trzy części, a mianowicie: drożyzna, bezrobocie i kryzys w przemyśle.

Zdaniem posła, główną przyczyną obecnej drożyzny jest uchwała sejmu z dn. 12 lipca przeformowana przez stronnictwa „Piaś” i „Wyzwolenie” w sprawie wolnego wywozu zboża, dzięki czemu lwia część zeszłorocznych zbiorów znalazła się poza granicami państwa.

Drugim powodem drożyzny jest ciągłe zwiększanie podatków pośrednich, od artykułów spożywczych. Plan prezesa ministrów Grabskiego w sprawie sprawiedliwego rozłożenia ciężarów podatkowych między różne warstwy społeczeństwa według ich zamożności został zwichnięty.

W sprawie bezrobocia poseł Waszkiewicz wyjaśnił, że przybiera ono charakter chroniczny i że obecnie w Polsce jest około 100,000 bezrobotnych a widoki na dalsze uruchomienie fabryk w niedalekiej przyszłości są znikome.

Ożywia się nieco jedynie w Łodzi w przemyśle bawełnianym i w najbliższych dniach mają być uruchomione po długim postoju fabryka Kindera w Pabjanicach i „Zawiercie”, a w metalurgii — olbrzymia huta w Rakowie pod Częstochową.

Ponieważ niema nadziei, aby kryzys w najbliższej przyszłości minął, należy starać się o pomoc dla bezrobotnych, po pierwsze ustawa o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia przewiduje jedynie czas wydawania zapomóg 13, względnie 17 tygodni, do którego to czasu może rząd wydawanie zapomóg przedłużyć, lecz w najlepszym razie wydawanie zapomóg skończy się w grudniu w najkrytyczniejszym czasie, gdyż niedza i zimno zajrzy do mieszkań robotniczych.

Zdaniem referenta, należy już obecnie wszcząć akcję, aby ustawę, a właściwie jej działanie przedłużyć, gdyż okazało się, że preliminowane na zapomogi w ca-

łym państwie 12 milionów zł. nie wystarczą, ponieważ do dnia 28 października główny fundusz bezrobocia wydał już 8 milionów zł.

W dalszym ciągu swego przemówienia poseł Waszkiewicz wskazał, że rząd obecnie, jak każdy rząd pozaparlamentarny, nie mając za sobą trwałej większości skazany jest na ciągłe targi ze stronnictwami i nie może prowadzić jasnej i konsekwentnej polityki.

Sejm w obecnym swym składzie nie może wyłonić z siebie zdecydowanej większości, a ponieważ mandaty posłów opiewają na 5 lat wygasłyby dopiero w roku 1927.

Należy wobec tego dążyć do rozwiązania sejmu, przeprowadzenia nowych wyborów, lecz na taką uchwałę trzeba zebrać dwie trzecie głosów w sejmie i jedną piątą w senacie, podczas gdy dotychczas za rozwiązaniem sejmu wypowiedziały się stronnictwa lewicowe i grupa „Wyzwolenia”.

Jest to zaledwie jedna trzecia ogółu posłów, wobec czego koniecznym jest silny nacisk na sejm ze strony wyborców, aby zmusić do zmiany stanowiska piasłców, związek ludowo-narodowy i koło żydowskie.

Oczywiście, że wynik szybkiego rozwiązania sejmu będzie skutecznym o ile prawa wyborcze klasy pracującej nie zostaną uszczuplone i o ile grupy demokratyczne pójda łąką do wyborów, by stworzyć większość postępową.

Następnie głos zabrał poseł Michalak który zilustrował walkę, jaką prowadzi w sejmie przedstawiciel „Lewiatana” za przedłużeniem czasu pracy.

Poseł Wierzbicki na komisji sejmowej ochrony pracy wysunął żądanie zawieszenia ustawy urlopowej, skasowania angielskiej soboty i zniesienia 7 świąt, a poseł Lipski (Z. L. N.) z Pabjanic zgłosił wniosek, aby na 3 lata przedłużyć czas pracy od 1 do 3 godz. dziennie, zależnie od gałęzi przemysłu.

Z powyższego widać, że walka o czas pracy wchodzi na tory decydujące i że reakcja powołuje się na konkurencję Niemiec, gdzie od grudnia 1923 r. przedłużono czas pracy w niektórych wypadkach do 10 godzin dziennie (huty, kopalnie węglowe itp.).

Wobec tego poseł Michalak wskazał, że klasie pracującej grozi wielkie niebezpieczeństwo, wobec którego należy zorganizować wszystkich robotników pod hasłem obrony 8 godz. dnia pracy.

Referat ten wywołał bardzo burzliwą dyskusję, podczas której przemawiali przedstawiciele również PPS., niezależnych socjalistów i bezpartyjnych.

W końcu przyjęto jednogłośnie następującą rezolucję:

„Zebrani na wiecu po wysłuchaniu referatów posłów, domagają się wstrzymania wywozu żywności; stworzenia zapasu rządowego zboża dla celów walki ze spekulacją żywnościową, oraz żądają kredytów na akcję żywnościową w miastach i środowiskach przemysłowych.

Zebrani domagają się zorganizowania pomocy dla bezrobotnych przez przedłużenie okresu dla zapomóg, oraz przyznania zapomóg tym, którzy pracują mniej niż 3 dni w tygodniu, gdyż przy tak niskich zarobkach nie są w stanie wyżywić swych rodzin.

Zgromadzeni protestują przeciwko systematycznemu obciążeniu ciężarami podatkowymi szerokich mas konsumentów i domagają się, ażeby rząd osiągał swe cele przez pobranie od wielkich obszarów części gruntów, a od towarzyszy akcyjnych — części akcji na rachunek podatku majątkowego.

Zebrani oświadczają, że będą bronić wszelkimi rozporządzalnymi środkami 8 godz. dzień pracy i wzywają rząd do ponownego wszczęcia akcji na terenie między narodowym w łączności z państwami zagranicznymi, by przez konkurencję zmusić Niemców do przywrócenia 8 godz. dnia pracy.

Zebrani stwierdzają, że sejm obecny nie jest w stanie wyłonić trwałego rządu opartego o stronnictwa demokratyczne, któreby dalszą sanację życia gospodarczego przeprowadziły zgodnie z żywymi interesami klasy pracującej i domagają się rozwiązania sejmu i rozpisania nowych wyborów z zachowaniem równego prawa wyborczego”. (b)

REZOLUCJE CENTRALNEJ KOMISJI ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

W ubiegłym tygodniu odbyło się posiedzenie komisji centralnej związków zawodowych, na którym między innymi omawiano sprawę stosunku związków zawodowych do sytuacji w przemyśle.

Po wysłuchaniu referatu posłów Szczetkowskiego i Żuławskiego przyjęto następujące uchwały:

1) Konstatując, że rząd przedłużając czas pracy na Górnym Śląsku i w cukrowniach złamaj dwukrotnie składane przyrzeczenia, K. C. stwierdza konieczność rozpoczęcia akcji o przywrócenie w całym państwie i we wszystkich przemysłach 8 godz. dnia pracy.

W tym celu komisja centralna wzywa ogół związków do poczynienia odpowiednich przygotowań do walki o utrzymanie tej ważnej zdobyczy;

2) Wobec rozwijającego się bezrobocia K. C. wzywa wszystkie związki o ogół robotniczy do wyrażonej walki przeciwko pracy pozagodzinowej;

3) Przemysłowcy, podnosząc ustawicznie ceny na wszystkie produkty, zdają się jednocześnie do zniesienia komisji do badania kosztów utrzymania, sądząc, iż za tą w ten sposób swoją akcją podnoszenia cen i systematycznego pogarszania zarobków robotniczych.

Stwierdzając to, komisja centralna domaga się utrzymania komisji do badania wzrostu cen i wzywa wszystkie związki do jaknajenergiczniejszej obrony zasady stosowania do plac wskaźników statystycznych. (b)

Dzisiejsze wypłaty zapomóg bezrobotnym. Robotnicy pracujący mniej niż 3 dni w tygodniu otrzymają zapomogi.

Magistrat m. Łodzi podaje do publicznej wiadomości, że we wtorek, dnia 11 listopada r.b., będzie uskutecznił wypłatę 4 i 5 rat normalnego zasiłku za czas od 27 października do 19 listopada r.b. łącznie.

W myśl art. 13 ustawy z dnia 18 lipca r.b. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. 67 poz. 650) prawo do pobierania zasiłku zaczyna się po 10 dn. licząc od dnia zarejestrowania się bezrobotnego w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy.

Wypłaty odbywać się będą w godzinach od 9 i pół rano do 4 po południu w następujących biurach:

1 biuro wypłat — ul. Ogrodowa nr. 28, nowo wybudowana szkoła tow. akc. I. K. Poznański — za czas od 20. 10. do 9. 11. r.b., od 2251 do 3000.

2 biuro wypłat — ul. Ogrodowa 28, nowo wybudowana szkoła tow. akc. I. K. Poznański — za czas od 27. 10. do 9. 11. r.b., od 2251 do końca.

3 biuro wypłat — Helenów — za czas od 20. 10. — 9. 11. r.b., od 2251 — 3000.

4 biuro wypłat — Rokicińska, park „Zródlika” — I kasa — za czas od 20. 10. — 9. 11. r. 2251 — 3000, II kasa za czas od 27. 10. — 9. 11. r. 3001 — 3750.

5 biuro wypłat — Rokicińska, park „Zródlika” — za czas od 27. 10. — 9. 11. r. 2251 do końca.

6 biuro wypłat — Pańska 106, fabryka K. Eiserta — za czas od 27. 10. — 9. 11. r. 2251 — 3000.

7 biuro wypłat — Piramowicza 5, pr.

ofic. II piętro — za czas od 27. 10. do 9. 11. r. 2251 do 3000.

8 biuro wypłat — Kilińskiego 222, fabryka Ossera — za czas od 27. 10. do 9. 11. r. 2251 do końca.

9 biuro wypłat — Wólczańska 253, parter — za czas od 20. 10. do 9. 11. r. 2251 — 3000.

9 a biuro wypłat — za czas od 27. 10. do 9. 11. r.b., od nr. 3001 do 3750.

W celu umożliwienia magistratowi prawnej wypłaty zasiłków, wzywa się osoby, zainteresowane, aby zgłaszały się po ich odbiór z takim wyliczeniem, żeby bezrobotni, posiadający pierwsze kolejne numery, przybywali o godzinie 9 i pół rano, środkowe numery — około 12 w południe, końcowe zaś numery — około 2 po południu.

Wypłaty odbywają się podług kolejnych numerów kart rejestracyjnych, posiadanych przez bezrobotnych, którym w danym dniu wyznaczono wypłatę zasiłku, a nie podług kolejności przybycia, przybywanie przeto zawczasie niepotrzebnie powoduje tworzenie się ogonków, przybywanie zaś po terminie uniemożliwia sprawność wypłaty.

Kto w dniu wyznaczonym, do odbioru nie zgłosi się po odbiór zasiłku, temu zasiłek wypłacony nie będzie.

Każdy bezrobotny otrzyma zapomógę w tem biurze, którego liczba znajduje się na karcie rejestracyjnej, po okazaniu dowodu, stwierdzającego tożsamość osoby (dowód osobisty, paszport, legitymacja związkowa i t. p.), książeczki obrotunkowej oraz karty rejestracyjnej.

Pragnący wydzierżawić zagonki powinni zwracać się do leśniczego lasów miejskich przy szosie konstantynowskiej.

CZYTAJCIE

„EXPRESS WIECZORNY”

Zagonki dla biednej ludności Łodzi. Delegacja wydziału gospodarczego, pragnąc przynieść z pomocą biednej ludności m. Łodzi, uchwaliła wydzierżawić część gruntów miejskich pod zagonki, mianowicie pomiędzy szosą Karolewską a szosą Konstantynowską i między strzelnicą wojskową a osadą Mania. Zagonki będą wydzielane biednej ludności naszego miasta w rozmiarze jedna czwarta morgi, za opłatą jedną czwartą korca zboża.

Jak już donosiliśmy, na wniosek p. Łatkowskiego, zarząd obwodowego funduszu bezrobocia zwrócił się do zarządu głównego w Warszawie w sprawie przyznania zapomóg robotnikom, pracującym do 3-ch dni w tygodniu, ponieważ z zarobków tych nie mogą oni wyżywić swych rodzin.

W dniu wczorajszym otrzymaliśmy od posła Ziemięckiego, przewodniczącego głównego zarządu funduszu bezrobocia wiadomość, że wniosek obwodowego

funduszu rozpatrywany był przez zarząd główny i ministerstwo pracy, które przychyliło się wniosku, przyczem robotnicy tej kategorii otrzymać będą różnicę w zarobkach w formie zapomóg.

W związku z tem w najbliższych dniach państwowy urząd pośrednictwa pracy przystąpi do rejestracji tych robotników, których w Łodzi jest około 16 tysięcy po zarejestrowaniu ich, rozpocznie się wypłata zapomóg.

Kontrola wypłat zapomóg.

W dniu wczorajszym przyjechał do Łodzi inspektor ministerstwa pracy p. Węglewski, w celu przeprowadzenia kontroli dokonywanych wypłat dla bezrobotnych.

P. Węglewski konferował z przed-

stawicielami magistratu i zarządu obwodowego funduszu bezrobocia, poczem w imieniu ministerstwa pracy przyrzekł regularne nadsyłanie pieniędzy na zapomogi.

NOWE ŻĄDANIA PODWYŻKOWE DO ZORCÓW DOMOWYCH.

W lokalu OKZZ, odbyło się ogólne zebranie klasowego związku dozorców domowych, na którym omawiano sprawę akcji o podwyższenie płac o 15 proc.

Z referatu p. Łatkowskiego wynika, że okręgowy inspektor pracy p. Wojtkiewicz nie zwołał jeszcze konferencji, gdyż krepowany jest umową podpisaną przez związek chrześcijański, a wygasającą dopiero w dniu 1 stycznia 1925 r. wobec czego sprawę tę przestał do ministerstwa pracy.

P. Łatkowski wskazał, że winę w przewlekaniu tej sprawy ponosi również inspektorat pracy, gdyż od chwili wystawienia żądań upłynęło już 3 tygodnie i sprawę tę można było załatwić.

Po dłuższej dyskusji nad tą sprawą uśwalono energicznie domagać się zwołania konferencji i o ile sprawa ta dnia 15 bm. nie zostanie pomyślnie załatwiona, odbędzie się powtórne zebranie, na któ-

rem uchwalony zostanie dalszy system akcji.

ZLIKWIDOWANIE STREJKU PONCZOSZNIKÓW.

Ponieważ lwia część większych przedsiębiorstw pończoszniczych podpisała już umowę z przyznaniem 15 proc. podwyżki strejk robotników w przemyśle pończoszniczym kończy się w dniu dzisiejszym i w sprawie tej odbędzie się konferencja w inspektoracie pracy.

Ze stowarzyszenia współpracowników rytowni. Zarząd Stowarzyszenia współpracowników rytowni dla druku na tkaninach zawiadamia swych członków, że od dn. 14 b. m. stowarzyszenie mieści się w lokalu stowarzyszenia drobnych kupców i przemysłowców przy ulicy Andrzeja 34. Posiedzenia Zarządu odbywają się w piątek każdego tygodnia o godz. 7 wieczorem.

Uniwersytet bez profesorów i bez studentów.

Polityka rządu na kresach jest jedną wielką raną. Bo czyż można sobie wyobrazić większą nieporadność i większe niedołęstwo administracji, która znajdując się pod komendą gen., będąc całkowicie zmilitaryzowana i posiadając do swego rozporządzenia większe siły policyjne i wojskowe, jest zupełnie bezsilna wobec powtarzających się systematycznie napadów i nie potrafi zapewnić bezpieczeństwa tamtejszej ludności. Jaki autorytet może posiadać władza polska? Jakie wrażenie może odebrać Zachód o stosunkach, panujących na naszych kresach? Jakie pojęcie może mieć Europa o polskich zdolnościach samodzielnego rządzenia się?

Ale, niestety, nie tylko w walce z bandytami rząd wykazuje całkowitą niemoc, również i w rozwiązywaniu zagadnień kulturalnych na kresach i w swej polityce oświatowej rząd nie liczy się zupełnie z faktem istnienia tam olbrzymich mniejszości terytorjalnych, które należy zjednać dla idei państwowości polskiej, a nie drażnić i odstręczać na każdym kroku.

Tak się ma rzecz na przykład z uniwersytetem ukraińskim, którego sposób tworzenia przez władze warszawskie jest najwymowniejszym i najjaskrawszym dowodem jakiegoś fatalnego zamroczenia, jakiejś fenomenalnej niezdarności. Pobjeżmy chociażby rzut oka na zabiegi około zorganizowania wyższej uczelni ukraińskiej usprawiedliwi w zupełności te niedoświadczenia, które rzuciliśmy pod adresem naszych czynników miazmatycznych.

Zaczęło się od tego, iż pod naciskiem sfery sejmowych rząd postanowił zrealizować projekt uniwersytetu ukraińskiego, o który od dziesiątków lat walczy naród ruski, i który leży gorąco na sercu naszym demokratom. Już w sierpniu b. r. minister oświaty p. Miklaszewski odbył szereg konferencji z ukraińskim profesorem p. Smol-Steckim w sprawie uruchomienia wyższej uczelni, ale sprawa od razu została postawiona na fałszywym punkcie, mianowicie rząd postanowił za siedzibę uniwersytetu obrać tymczasowo nie Lwów, lecz... Kraków, a dopiero w miarę „gdy stosunki na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej staną się normalne” przenieść go do... „jednego z miast wschodnio-galicyskich”...?

Tak wygląda grzązki fundament, na którym rząd rozpoczyna budowę uczelni, a fiasco dalszych kroków w tym kierunku daje się łatwo przewidzieć. Otóż po bezowocnych rozmowach, prof. Smol-Stecki i jego koledzy, którzy chętnie zaoferowali swą współpracę przy organizacji uniwersytetu ojczyznę wycofali się całkowicie z tej akcji. Powodów nie trudno się domyśleć. Całe społeczeństwo ukraińskie, jak również demokracja polska, nie mogła się pogodzić z komicznym paradowaniem, iż uniwersytet ukraiński ma powstać nie na terytorjum, zamieszkałym przez ludność mówiącą tym językiem lecz na ziemi rdzennie polskiej — w Krakowie.

Przez wycofanie się uczonych ukraińskich rząd nasz znalazł się w dość oryginalnej i niezmiernie trudnej sytuacji, którą nawiasem mówiąc, mógł z góry przewidzieć. Tworzyć uniwersytet ukraiński bez profesorów ukraińców i bez poparcia społeczeństwa ukraińskiego to — utopia, której realizacji nie podjąłby się żaden inny minister. Inaczej jednak sądził p. Miklaszewski, który rozwiązał tę sprawę w sposób dość prymitywny.

Ze profesorowie ukraińscy nie chcą pracować w Krakowie, że społeczeństwo ukraińskie i młodzież ukraińska będzie

bojkotować taki uniwersytet, — to dla p. ministra drobnośka! Twórzmy uniwersytet bez ukraińców, a nawet wbrew nim — powiedział sobie p. Miklaszewski i wydał „ukaz” powołujący komitet uczonych polskich, który ma przystąpić do organizacji uczelni. W skład tej oryginalnej komisji wchodzi trzech profesorów uniwersytetu Jagiellońskiego, pp. Zoll, Łoś i Sobieski oraz dwóch profesorów lwowskich

Dawid Lloyd George.

Dlaczego zwyciężyli konserwatyści?

Zwolennicy liberalni byli naprawdę zrozpaczeni, gdyż nie wiedzieli absolutnie czy należy popierać rząd robotniczy, czy też go zwalczać.

Wybrali zatem najgorsze.

Spokojnie przyglądali się walce, jaka nad ich głowę się toczyła.

Jest wogóle cudem, że partia liberalna po takiej walce uzyskała 40 mandatów.

Gdyby walka ta trwała jeszcze rok, to śmiem wątpić, czybyśmy osiągnęli połowę tych mandatów.

Nieszczęściem dla partii liberalnej było również to, że odgrywała ona decydującą rolę w rozpisanu nowych wyborów.

Od tego nieszczęścia zostaliśmy obecnie uchronieni. Nikt nie zmusza nas do popierania rządu i możemy kroczyć własną drogą.

Popierając rząd Mac Donalda czyniliśmy to w interesie państwa i historia zapewne dopiero oceni należyte postępowanie Mr. Asquitha.

Poparcie, które udzieliliśmy rządowi robotniczemu zostało zaaprobowane przez cztery piąte członków naszej partii.

Przypuszczaliśmy, że labourzyści ocenią należyte poparcie, jakie im udzielamy i że złagoda dlatego nietylko swój kurs polityczny, lecz również będą się z nami porozumiewać.

Gdyby labourzyści tak postąpili, było by to mądrością z ich strony, gdyż mogliśmy lata całe współpracować.

Mr. Asquith zupełnie słusznie spodziewał się innego postępowania ze strony labourystów, gdyż nie mógł przypuszczać, że przywódca wielkiej partii będzie tak zazdrosny, jak podrzędna artystka.

Przewrót dokonany w Anglii przez wybory jest niespodzianką, która jednak nikogo nie powinna przerażać.

Kto spojrzy wstecz na ostatnie wydarzenia, ten sobie uprzytomni, że obecne wybory nie mogły dać innego rezultatu.

Proponowana pożyczka dla bolszewików była niepopularna i łatwo można było przewidzieć, że wybory nie zaakceptują udzielenia tej pożyczki.

Nikt natomiast nie liczył na to, że sprawa Campbella i list Zinowiewa narobią takiego strachu wyborcom.

Strach przed rewolucją oraz komunistami rzucił wyborcom w objęcia konserwatystów, tak jak terror francuskiej rewolucji spowodował w swoim czasie przetrwanie się naszych przodków na stronie reakcji.

Triumf konserwatystów był nieunikniony, ale można było również przewidzieć katastrofę liberalistów.

Podczas całego okresu trwania obecnego parlamentu liberalowie znajdowali się w nadzwyczaj trudnej sytuacji.

Partia liberalna była językiem u wagi i bała się głosować zawsze za czy przeciw rządowi Mac Donalda, by nie wywołać przedwcześnie nowych wyborów.

Manewry dokonywane przez nią podczas rozważania sprawy „Poplar” oraz debaty nad kwestją bezrobocia w wielkiej mierze przyczyniły się do zmniejszenia się wpływów partii liberalnej wśród wyborców.

Opinia publiczna nabrała wówczas przekonania o naszej chwiejności i bezsilności.

— wszyscy polacy. Jak wynika z pół-oficjalnego komunikatu w prasie „rząd nie traci nadziei, iż uda mu się pozyskać dla swej pracy również profesorów ukraińskich”.

Tak się przedstawia dzisiejszy stan prac nad organizacją uniwersytetu ukraińskiego, o który ukraińcy walczą nie od dzisiaj i który powinien stać właśnie we Lwowie, jako centrum kulturalnym

ukraińskim w państwie polskim, gdyż ukraińcy posiadają swoje instytucje naukowe i społeczne, swoje biblioteki, swój dom akademicki... Wszelkie inne rozwiązanie sprawy, a tembardziej robienie z niej tajemnicy i załatwianie jej bez udziału przedstawicieli społeczeństwa ukraińskiego, jest fatalnym błędem, który może w poważnym stopniu zaszkodzić interesom państwa.

Jan Urbach

Labour Party, która z naszego stanowiska wyciągała tylko korzyści dyskredytowała nas coraz bardziej wobec tej opinii.

Reputacja partii liberalnej została przez to tak silnie uszkodzona, że nie tak szybko może ona ulec poprawie.

Od chwili, gdy stało się jasne, że premier angielski występuje przeciw liberalom, dalszy los jego był już przypieczętowany.

Partia liberalna nie chciała wziąć na siebie od razu odpowiedzialności za jego upadek i zdawało się jej, że czołga się za wozem szczęścia, który ciągnie Mac Donald.

Okazało się jednak, że Mac Donald coraz bardziej ulega wpływom ekstremistów jego własnej partii i wykonywał ściśle ich polecenia. Wpierw czy później oczywiście musieli oni go pchnąć do nierozważnego kroku, który partia liberalna nie mogła zaakceptować, chcąc nadal w opinii publicznej uchodzić za samodzielną partię.

Doszło ostatecznie do konfliktu i liberalowie musieli głosować przeciw rządowi, wywołując nowe wybory.

Ale podczas nowych wyborów głosujący przypomnieli sobie, że liberalowie byli tymi, którzy przez Mac Donalda i tylko jeden raz zdecydowali się wystąpić przeciw niemu.

Teraz po wyborach dopiero widzimy cośmy powinni byli uczynić.

Za poparcie rządu Mac Donalda należało żądać dwóch rzeczy.

Po pierwsze, by zmieniona została obecna antydemokratyczna ordynacja wyborcza, która byłaby korzystna zarówno dla nas, jak i dla Labour Party.

Po drugie byśmy otrzymali również decydujący głos przy rozstrzygnięciu wszelkich spraw państwowych.

Gdybyśmy wysunęli takie żądania to na pewno Mac Donald by je uwzględnił.

Tyle o przeszłości.

Ale jak się przedstawia przyszłość?

Powiem, że jestem pełen nadziei dla liberalizmu, choć w dobie jego upadku jest to zbyt śmiałe twierdzenie.

Obecne wybory pod żadnym warunkiem nie mogły nam przynieść zwycięstwa.

Rozwój wypadków zmusił liberalów, by stanęli do szeregu na apel narodu, którego dobrobyt zdawał się być zagrożony.

Musimy dodać, że absolutnie nie byliśmy przygotowani do obecnej walki wyborczej. Partia nasza nie miała żadnego programu, a organizacja szwankowała.

O czym oczywiście mogą wiedzieć tylko ludzie, znający kulisy partii.

O żywotności partii liberalnej świadczy fakt, że 3 miliony głosów padło na nas wszystkich kandydatów.

Gdybyśmy prowadzili tak energicznie akcję wyborczą, jak labourzyści to śmiem twierdzić, że uzyskalibyśmy około 4 milionów głosów.

Partia, która zdołała mimo braku wszelkiego programu zgrupować się pod swoim sztandarem tak wielką ilość wyborców, jest potęgą, z którą rząd oczywiście będzie się musiał liczyć.

Dajcie liberalizmowi jasny program a przyszłość należy do niego.

Naród angielski jest umiarkowany, i zarazem postępowy.

Głos liberalny nie doszedł jednak do szerokiego mas.

Konserwatyzm osiągnął swój najwyższy szczyt, z którego niebawem zleci.

Kto jednak wówczas weźmie górę, liberalowie, czy labourzyści?

Jeżeli liberalizm zupełnie zaniknie i pozostawi tylko walczące dwa obozy: socjalistów i konserwatystów, klasa konserwatystów jest nieunikniona.

Przy obecnym systemie wyborczym nowe wybory dałyby napewno większość socjalistom.

Setki i tysiące liberalów w obawie przed bolszewizmem głosowało obecnie za konserwatystami, a następnym razem w obawie przed konserwatystami głosować będą za labourzystami.

Tylko dobrze zorganizowany i odnowiony liberalizm może uratować państwo.

Bierzmy się więc do pracy!

Waloryzacja polis ubezpieczeniowych.

Co się stanie z asekuracjami w towarzystwach zagranicznych.

Warsz. koresp. „Republiki” telef.:

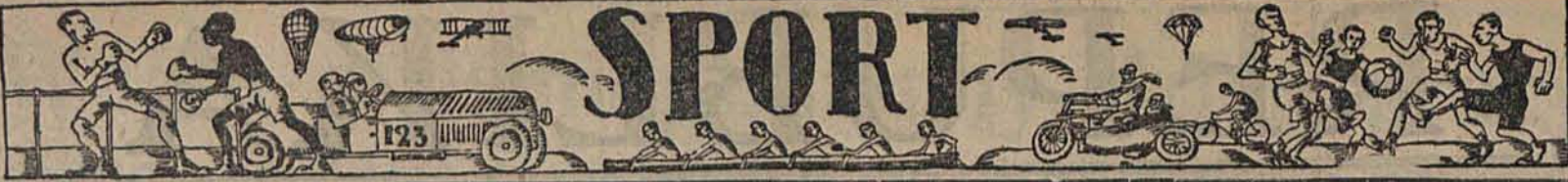
Krąży pogłoski, jakoby polisy zagranicznych zakładów ubezpieczeniowych nie miały być waloryzowane, lecz miały ulec placeniu po kursie - rubel — 2.16 markom, a 1.800.000 marek — 1 złotemu.

W sprawie tej z miarodajnego źródła otrzymujemy informacje następujące: w myśl rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 o przechowywaniu zobowiązań prywatno-prawnych, polisy zagranicznych zakładów ubezpieczeniowych bynajmniej nie są wyłączone od waloryzacji, lecz również ulegają przeliczaniu.

Przy ustalaniu współczynnika waloryzacji dla zagranicznych zakładów ubezpieczeniowych sądy z mocy par. 24 wspomnianego rozporządzenia będą brały pod uwagę całość majątku danego zakładu, a nie tylko jego majątek znajdujący się w Polsce.

Wobec tego ubezpieczeni — o ile nie doszło między nimi a zakładami ubezpieczeniowymi do ugody polubownej — mogą zwrócić się do sądu o wyznaczenie im kuratora celem ustalenia na drodze sądowej wysokości współczynnika przeliczania ich polis na złote.

Ł. K. S. -- mistrzem okręgu łódzkiego.

Łódzki Klub Sportowy w decydującej rozgrywce o mistrzostwo okr. klasy A. zwycięża Klub Turystów w stosunku 3:2 (1:1).

Same zawody miały charakter typowej gry o mistrzostwo ze wszystkimi jej objawami.

Ryki z trybun i galerji wyprowadzały graczy chwilami z równowagi. Zupełny zanik jakiegokolwiek poczucia sądu obiektywnego.

PRZEBIEG GRY.

Z piętnastominutowym opóźnieniem wpadają na boisko obie drużyny, w tane frenetycznymi oklaskami.

Po chwili ukazuje się sędzia p. dr. Lustgarten, przed którym drużyny stawają w składach następujących:

ŁKS.: Fiszera (bramkarz), Cyll — Kacel, Kahl (obrona), Frydman II, Frydman I, Koszade (pomoc), Kubik Al., Magin, Sledz (atak).

Turyści: Werbiński (bramkarz), Sztencel, Kahl (obrona), Frydman II, Frydman I, Koszade (pomoc), Kubik Al., Magin, Kubik St., Fiszera, Hermans (atak).

Rozpoczynają Turyści, przeprowadzając z miejsca ładną kombinację, zyskując w pierwszych finutach dwa rogi.

5 m. zamieszanie na polu ŁKS., wyjaśnia Cyll przenosząc grę na pole przeciwnika.

PIERWSZA BRAMKA DLA ŁKS. W 6 MINUCIE.

Otrzymała piłkę Sledz podprowadza do samej linii. Następuje piękna jego centra, Ałaszewski lekko przenosi krótkie „kiwanie” Langego i wreszcie ostrym płaskim strzałem zyskuje pierwszego gola dla swych barw.

Turyści niezrażeni chwilowym niepowodzeniem, przeprowadzają szybki atak z dobrze dysponującym lewym skrzydłem.

TURYŚCI WYRÓWNUJĄ W 8 MINUCIE

Po niespełna dwóch minutach następuje przebieg Kubika St. w ostatnim momencie wysuwa Fiszera, który zyskuje wyrównującą bramkę.

Huczne brawa nagradzają ten sukces. Następują trzy rzuty boczne dla Turystów. Piłkę dostaje Fejer „objeżdża” Kahl strzela z najbliższej odległości ponad bramkę.

Tempo gry bardzo ostre. Atak Turystów wyjaśnia brawurowo Karaś dalekim wykopem.

W 14 m. prowadzi Ałaszewski — Durka Precyzyjną centrę jego nie wykorzystują napastnicy.

Frydman II trzyma w tej fazie w szachu lewą stronę. W walce ze Sledziem wychodzi zwycięsko.

W 15 m. róg dla ŁKS. niewykorzystany.

Gra toczy się przez pięć minut na polu Turystów. Piękną centrę Sledzia paruje Sztencel.

Turyści grają przeważnie lewym skrzydłem, Hermansem, który swymi przebojami tworzy raz za razem b. niebezpieczne sytuacje.

Z kombinacji Fiszera — Kubik St. strzela ostatni, chwytając pewnie Fiszera (ŁKS.)

W 20 m. precyzyjną centrę Sledzia wypuszcza Koszade i Werbiński nikogo nie ma na polu, by strzelić do pustej bramki.

W minutę później przebieg Kubika i ostry jego strzał z 20 metrów przechodzi tuż koło słupka.

23 m. rzut wolny dla Turystów z linii autowej (bocznej) ratuje ładnie podkoziem Fiszera.

Obie drużyny na środku. W 25 m. zamieszanie pod bramką ŁKS Magin, będący tuż przy „świętyni” nie może się zdobyć na strzał, wypuszcza Kubikowi, który strzela w aut.

W 27 m. faul Gabrijela. Rzut wolny strzela Sztencel w aut.

Ciągłe gwizdki sędziego, przerywającego obustronne pozycje spalone.

Atak ŁKS-u jest w tym czasie mało zdecydowany, zwłaszcza Fejer — Lange, dziwnie dysponowany, często „spacerują” po boisku.

Centrę Fiszera Cyll „kiksuje”, piłka wolna. Magin przylatuje o sekundę za późno. Znowu pewną sytuację niewykorzystuje.

Przewaga Turystów utrzymuje się do 35 m. gdzie wszystkie ich ataki oraz dwa zamieszanie pod bramką ŁKS. wyjaśnia brawurowo Karaś.

Z kombinacji środkowej trójki ataku Fejer oddaje pierwszy celny strzał na bramkę, który Werbiński chwytając tuż na linii.

36 m. ŁKS. jest stroną atakującą. Lange wysuwa ostro Durce, który strzela w aut.

W 43 m. piękna centra Hermansa. Piłka przed bramką ŁKS. Kubik St. podprowadza ją i bliżej oddaje Maginowi, lecz w chwili strzału, speszony ostrym krzykiem przez jednego z przeciwników oddaje „bombę” w aut.

Jeszcze jeden atak czerwonych i sędzia odgwiszduje połowę.

PRZERWA.

Po przerwie tempo gry zaostrza się. ŁKS. rozpoczynając grę, wypuszcza Fejera w bój, lecz w biegu, jak zwykle gubi piłkę. Kahl wyjaśnia.

Czerwoni przez 10 minut nie schodzą z pola przeciwnika.

DRUGA BRAMKA DLA ŁKS. W 9 MINUCIE.

Atak prowadzi Durka — Ałaszewski ostatni mija pomoc, strzela niespodzianie na bramkę. Jednak Werbiński chcąc podskoczyć poślizguje się, strzału chwycić już nie może i piłka wlatuje do bramki.

Burza oklasków wita publiczność sukces ŁKS-u.

TRZECIA BRAMKA DLA ŁKS-u W 14 MINUCIE.

W 14 minucie Durka zyskuje trzecią bramkę dla ŁKS.

W minutę później Fiszera sfaulowany kuleje. — Opuszcza boisko. Miejsce jego zajmuje Kubik St.

Fejer gra egoistycznie, przy większej orientacji atak mógłby mieć o wiele więcej piłek.

Fiszera wraca na boisko.

W 27 m. Frydman po ominięciu Langego, Sledzia, Gabrijela oddaje Kubikowi jednak czujny Karaś atak likwiduje.

Naogół w tej fazie gry Karaś więcej pracuje i skuteczniej, niż Cyll, choć ten również miejscami mu dzielnie sekunduje.

Za wzajemne faule sędzia wydalą z boiska Kubika St. i Gabrijela.

TURYŚCI ZYSKUJĄ DRUGĄ BRAMKĘ W 30 MINUCIE.

W minutę po neutralnym gwizdku sędziego, następuje przebieg Fiszera uwięziony bramką.

Kubik Al. zamienia pozycję Sztencela który będąc na środku początkowo ładnie rozdziela piłki, lecz mało rozumie się z Fiszera.

Sporadyczne ataki Turystów udaremnia Karaś.

Gra staje się coraz ostrzejsza.

Ostatnie minuty należą do Turystów, którzy silnie nacierają, lecz obrona i bramkarz czerwonych godnie się wywiązują ze swego zadania.

Wreszcie przy stanie 3:2 dla ŁKS. sędzia odgwiszduje zawody.

SEDZIA ZAWODÓW.

Urząd sędziego sprawował p. dr. Lustgarten z Krakowa; wywiązał się ze swego zadania b. dobrze.

Pokazał dotychczas u nas niewidzianą klasę prowadzenia zawodów.

Charakterystyczne jest, że sędzia ustawicznie gonił piłkę, co powinno być wzorem dla naszych młodych kandydatów.

Publiczności około 7 tysięcy.
B. Gr—an.

Przegląd tygodniowy.

Wielotysięczne tłumy publiczności, sznury dorożek, powozów, samochodów podążały w niedzielę na boisko sportowe przy ul. Alei Unji, by ujrzeć wreszcie mistrza okręgowego.

Kto zwycięży?

Oto pytanie, które przechodziło z ust do ust każdego sportowca.

Do najbardziej „nastrojowych” należą ci giełdciarze sportowi, którzy zakładali się o wysokie stawki.

Na trzy dni przed zawodami, w ubiegłym tygodniu, stawiając na Turystów, zadalali 3 „vor”, a w sobotę już powyżej 1 lub remis nikt nie ośmielił się zakładać.

Zawody ŁKS. — Turyści były walką o mistrzostwo w całym tego słowa znaczeniu.

Zupełnie słuszne są twierdzenia fachowców, że niczem tradycja, niczem prawdziwa umiejętność — przypadek, los chwila decydują o wyniku, o punktach, naturalnie nie o umiejętności poziomie.

I ta właśnie niepewność końcowego wyniku jest psychologiczną przyczyną tej niezrozumiałej siły magnetycznej, tej podniecającej nerwy emocji futbolu.

Taką emocją była przejęta publiczność na niedzielnych zawodach.

ŁKS. zerwał się do nadzwyczajnego wysiłku, przeprowadzając grę „ogromnie poświęcającą, potrafiając w ten sposób zdobyć prym w mistrzostwie.

Pomijając samą grę, o której piszemy szczegółowo w sprawozdaniu, warto nadmienić świetną formę obu drużyn, zwłaszcza Turystów, którzy w tak krótkim czasie

sie zrobili kolosalne postępy.

Słowem ŁKS. zwyciężył w decydującej rozgrywce najsilniejszego swego przeciwnika, zyskując tym samym mistrzostwo okręgu łódzkiego.

W ten sposób Turyści zajęli trzecie miejsce, pozostawiając ŁTSG. drugie.

Obecnie finałowa tabela przedstawia się następująco:

1) ŁKS. — 8 gier 13 punkt, stosunek bramek 34:7.

2) ŁTSG. — 8 gier 12 punkt, st. br. 22:8

3) Turyści — 8 gier 11 punkt, st. br. 24:13.

4) Union — 8 gier 3 punkt, st. br. 7:33.

5) Siła — 8 gier 1 punkt, st. br. 7:33.

Prócz tych zawodów odbyło się w sobotę spotkanie 28. p. S. K. z Hakoahem, zakończone zwycięstwem pierwszych.

28 p. S. K. to zespół, składający się z dobrych graczy towarzystw „cywilnych”, stanowi drużynę silną, jednak mało zgraną.

Na boisku DOK, zmierzył się Kl. Sp. Pol. Państw. z 4 Dyonem Zandarmerji, ulegając w stosunku 9:0.

Klub Pol. Państw., jak już niejednokrotnie pisaliśmy, posiada w swym składzie kilka dobrych jednostek, którzy przy starannym i systematycznym trenowaniu wróżą dobrą przyszłość.

W mistrzostwie rezerw tytuł mistrza uzyskał, jak było do przewidzenia ŁKS. II, osiągając rekordowe wyniki, których napewno nie powstydziliby się niejedna drużyna A — klasowa.

—ynsz.—

Zawody towarzyskie.

28 p. S. K. — Hakoah 4:1 (0:1).

Do zawodów przystępuje Hakoah z liczną rezerwą b. towarzystwo Achdut.

Fakt, że Hakoah występuje ostatnio ciągle z jakąś rezerwą jest godny napiętnowania.

Czyżby ta drużyna nie mogła przynajmniej raz wystąpić w pełnym składzie? Wszak w ten sposób zespół rzadko kiedy może się zgrać.

Przechodząc z kolei do omówienia zawodów, stwierdzimy, że były one prowadzone w nader szybkim tempie, zwłaszcza po przerwie.

Początkowo gra na środku, miejscami uwydatnia się przewaga Hakoahu, gdzie niedysponowany atak wiele pozycji nie wykorzystuje.

Obie drużyny mimo usilnych starań nie mogą się zdobyć na końcowy efekt — uzyskania bramki.

Wreszcie w 25 m. po ślicznym solo biegu Segala, który minął wraz z piłką wszystkie pozycje przeciwnika, strzela ostro przyziemnie w róg.

W 35 m. następuje pierwszy celny strzał na bramkę, którego Lipski broni na róg, niewykorzystany przez środkową trójkę ataku.

Do przerwy wynik utrzymuje się bez zmiany.

Druga połowa przynosi zupełnie odmienny obraz gry.

Nader ambitna i silna fizycznie drużyna wojskowych dąży za wszelką cenę do wyrównania, zagrażając b. często bramce przeciwnika.

W 5 m. zamieszanie pod bramką Hakoahu strzał prawego łącznika wojskowych ociera się o gracz przeciwnika i piłka fałszem wlatuje do bramki.

Przewaga 28 p. znaczna.

Odtąd wojskowi nie opuszczają pola przeciwnika i całą parą prą naprzód. Niepomaga ani interwencja Rozenblata, ani Lewina, gdyż w 28 m. zmuszony jest bramkarz kapitulować.

Ataki niebieskich, pięknie skombinowane przez Segala idą na marne.

W 39 m. strzela Walkowski trzecią bramkę z centry Durki.

Na kilka minut przed końcem 28 p. zyskuje z rzutu karnego czwartą i ostatnią bramkę dla swych barw.

Sędzia p. Andrzejak, przeoczył wiele pozycji ofensywnych, naogół jednak do bry.

Obserwator.

Salon mód
„FEMINA”

— poleca —
najnowsze modele kapeluszy paryskich,
kopie, zamówienia i przeróbki.

Piramowicza 11, m. 4.

Powrócił

Lekarz-dentysta

Roman Ritt

i wznowił przyjęcia.

Każda oszczędna gospodyni
powinna korzystać z okazji
WYPRZEDAŻY PRZEDGWIAZDKOWEJ
MYDŁA TOALETOWE

różnego gatunku — krajowego i zagranicznego
Kilo tylko zł. 4.50

Wyprzedaż trwać będzie

ostatnie 3 dni

Perfumerja

„MODERNE“

WŁ. J. OSTROMOGILSKI
Piotrkowska 17.

Wyroby włókiennicze

w Komis lub na skład

przyjmie firma manufakturowa, kierowana przez doświadczonych fachowców, posiadająca własny

frontowy lokal z wystawą

i telefonem w ruchliwym punkcie. Firma posiada liczną zaprowadzoną klientelę na miejscu i w kraju. Oferty do „Republiki” sub. „manufaktura.” 9109

Pracownia Kołder
watowych i puchowych
D. WILFERA

Piotrkowska 70, parter front

poleca kołdry w wielkim wyborze i najlepszych gatunkach pg. najnowszych modeli.

Ceny b. przystępne.

Lekcje Tańców

najmodniejszych według metody paryskiej
wzniesione w szkole przy ul. Cegielnianej 43
pod kierunkiem p. p.

Zygmunta Henrykowskiego
i **Rafała Kolskiego.**

Zapisy i informacje od 5—10 wiecz. w kancelarii przy szkole, a od 5 p. p. w prywatnym mieszkaniu przy ul. Cegielnianej 57.

UWAGA: Udzielam także lekcji prywatnie.

Do wynajęcia od 1-go grudnia albo później
2 pokoje frontowe

wysoki parter

na biuro, w pierwszorzędnym spokojnym domu, centrum miasta, centralne ogrzewanie, elektryczne oświetlenie. Łaskawe oferty sub. „B. B. 1200” do administracji pisma. 8922

Bona

z dłuższą praktyką potrzebną do 2-ga dzieci (10 i 6 lat.) Oferty do adm. „Republiki” sub. „Młoda.”

Zakład Krawiecki damski
Sz. Kaczka

6-go Sierpnia (Benedykta) 10.
Najnowsze zimowe modele nadeszły!

**INŻYNIER-
ELEKTRYK**

z praktyką w instalacjach i naprawie motorów, kierownik elektrowni pragnie zmienić posadę. Zgłoszenia pod „Zdolny”

Dr. med.

S. Niewiażski

Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 4 do 8 popoł. Sienkiewicza 34

KTO DOPUSZCZA WEKSLE DO PROTESTU?

odpowiedź na to daje

BIULETYN Protestów Wekslowych

wydawany przez Biuro „WYWIAD”, pozostające pod patronatem miejscowego Związku Banków.

BIULETYN Protestów Wekslowych

wychodzić będzie 3 razy na miesiąc poczynając od listopada

BIULETYN Protestów Wekslowych

będzie sprzedawany firmom zarejestrowanym w Sądzie Okręgowym.

Cena w prenumeracie miesięcznej zł. 10.—

Zgłoszenia na prenumeratę należy nadsyłać na firmowym papierze pod adr.: **Biuro Kredytowo-Informacyjne i Wydawnicze „WYWIAD”, Sp. z ogr. odp., Piotrkowska 104.**

Karol Koischwitz
Skład fortepianów i pianin.

Łódź, ul. Moniuszki Nr. 2.

Tel. 24-72.

Przedstawiciel światowych firm:

Bechstein, Blüthner, Feurich,

Grotrian-Steinweg, Ibach i. t. p.

Fisharmonje, pianina automatyczne i aparaty samogrające. Wynajmuje instrumenty na wieczory i miesięcznie. Przyjmuje strojenie, reperacje i przewozy instrumentów.

Istnieje od 1892 r.

8944

Istnieje od 1892 r.

Orkiestra Filharmoniczna w Łodzi.

SALA FILHARMONJI.

Dziś, we wtorek o godz. 8.45 wiecz.

Ostatni koncert pod dyrykcją **OSKARA FRIEDA**

Solista: **ALEKSANDER BOROWSKI** (genialny pianista). W programie: **P. CZAJKOWSKI: SYMFONJA Nr 6** (Patetyczna), **CZAJKOWSKI, Koncert fortepianowy**, oraz utwory solowe **S. Prokofiewa**: a) Preludjum b) Sarkazm **J. Strawińskiego: Suita z baletu Pietruszka** a) Rosyjski taniec b) W domu Pietruszki c) Rosyjskie zapusty.

Bilety do nabycia w gmachu Filharmonji przy kasie Nr 2.

Tow. Akc. dla Międzynarod. Transportu

SCHENKER i S-ka Pomorska 21

poszukuje

rutynowanego ekspedienta kolejowego

od zaraz.

Zgłoszenia pisemne wprost.

Freblanka

z wieloletnią praktyką przyjmie do kompletu freblowskiego z rytmiczną gimnastyką i muzyką jeszcze kilkoro dzieci. Wład. Łaznowscy N.-Cegielniana 26, g. 3 i pół—7.

Nawijanie, snucie, krochmalenie osnów, skręcanie i tkanie na „36 do 84” szafowych i jaquartowych krosnach zarobkowo przyjmujemy. Wykonanie solidne i tanie.

Oferty „K. J. 104”

Przedstawicielstwo

branży trykotażowej lub podobne

na Pomorze

przyjmę. Posiadam lokal w centrum miasta Torunia wyrobioną klientelę. Referencje pierwszorzędne. Oferty do adm. sub. „Łódzianin”, 9134-2

Żądać wszędzie.

Miejski Kinematograf Oświatowy

Wodny Rynek Nr 44.

Od niedzieli, d. 9 listopada 1924 r.

„Pięciu Urwisów”

komedja w 6 częściach, oraz

„Historja zegarka”

obraz naukowy w 1 akcie.

Początek seansów: dla młodzieży o g. 3 i 5 pop., w soboty, niedziele i święta o godz. 1 po p., dla dorosłych o 6.45 i 8.45 wiecz.

Dr.

H. Szumacher
choroby skórne i weneryczne.
6-go Sierpnia 1.

Godz. przyjęć: codziennie od 5-ej do 7 i pół po poł w niedziele i święta od 11-ej do 1-ej

Dr. med.

BRAUN

Południowa Nr. 23
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych ch. Przyjmuje od 8—10 i pół 1—2 i od 4—8

Dr. med.

I. WEINBERG
Cegielniana 47

Tel. 26-02
choroby wewn. spec. płuc i serca. Leczenie sztucznym światłem górskim. Od 9—10 i 6—8 w

Dr.

Z. Rakowski
specjalista chorób uszu, nosa, gardła i płuc.

Pomorska Nr 10
Przyjm. od. 12-2 3-7
Tel. 27—81

Dr.

S. KANTOR

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych i włosów Gabinet Röntgena i światło-leczniczy

ul. Piotrkowska 144
róg Ewangelickiej
Tel. 29-45.

Godziny przyjęcia: 8—2 6—8. Dla pań 5—6

Lekarz-Dentysta

R. Helman
Cegielniana 26.

przyjmuje od godziny 10 — 1-ej i od 3—7.

Sweatry
wełniane i jedwabne, maszynowe oraz ręcznej roboty prze rabiamy według najnowszych fasónów

Maison d'Art
Południowa 28 m. 26
Piotrkowska 82.

CIEPŁA
Bielizna (trykotaże) rękawiczki, pończochy skarpetki poleca

K. Petersilge
Piotrkowska 93

Wynajmę od zaraz

Pokój

umeblowany lub bez mebli

Przysłać wiadomość Konstantynowska 19 skład nasion „Saurera”. 118—2

Potrzebny

od zaraz zdolny

pracownik

fryzjerski. ZAKŁAD MĘSKI i DAMSKI

Bittner
Andrzeja 15.

BOTY
KALOSZE Ciepłe pantofle

Wyborowe gatunki poleca

K. PETERSILGE
Piotrkowska 93

Drukuje się i w pierwszych miesiącach 1925 roku ukaże się (w języku polskim).

Wielki Ilustrowany ALMANACH

przemysłu, handlu i finansów. Almanach będzie zawierał szereg monografji i artykułów o przemyśle, handlu i finansach biografje oraz fotografie żydowskich pionierów przemysłu i handlu, artykuły i notatki o większych firmach żydowskich w Polsce, spis fabrykantów i kupców według branż oraz ważne informacje niezbędne dla każdego kupca.

W almanachu umieszczone będą również ogłoszenia i reklamy Adres: **LAZAR KAHAN, Łódź** 9107-20 Nawrot 7. Tel. 27-47.

Z powodu wyjazdu
SPRZEDAM SKŁEP
z mieszkaniem

Wiadomość: Kilińskiego 124 „Kawiarnia”. 9124

UWAGA.

Przyjmuję wszelką bieliznę, męską, damską i dziecięcą, szyję również dla magazynów po cenach przystępnych.

Wólczńska 65

EPSZTAJN. 9103

Poszukiwany 9115

swat (ka)

który ma wstęp do inteligentnych domów. Sub. 1000

SALON MÓD

„Alina”

Piotrkowska 84 m. 11

poleca najnowsze modele

9099

Elegancka pracownia ubiorów dzieciennych

M. GROSKOPFOWEJ

Aleje Kościuszki Nr. 13, przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie konfekcji dziecięcej wchodzące z własnych i powierzonych materiałów, według najnowszych modeli. Wykonanie artystyczne. Ceny przystępne.

Asystentka

do gabinetu dentystycznego natychmiast poszukiwana.

Oferty proszę składać do redakcji „Republiki” pod „K. B.”. 9117-2

Służąca

do wszystkiego, umiejąca gotować, potrzebna zaraz.

Zgłaszać się od godz. 1 do 3. Zachodnia 57 m. 7 III piętro front sień.

Do kupna poszukiwana maszyna

do pakowania bel.

Robert Thomas

Piotrkowska 85.

Plac Wolności 6

1894-1924

Plac Wolności 6

2 zł.

2 zł.

Okazja Jubileuszowa!

Najstarszy Zakład fotograficzny i pracownia Portretów

A. PIOTROWSKI

w Łodzi, Plac Wolności № 6 (dawn. Nowy Rynek).

Nagradzany złotymi medalami na wszechświatowych wystawach w Paryżu, Wiedniu i t. p.

Niniejszym komunikuję P. T. Publiczności i Sz. Klienci, że w roku bieżącym obchodzę 30-letni Jubileusz istnienia swego zakładu, który był popierany przez tak długi szereg lat pełnem zaufaniem przez najszerze sfery m. Łodzi.

Z okazji **Jubileuszu** postanowiłem na czas **krótki** zniżyć ceny by udostępnić ogółowi sfotografowania się oraz mieć artystycznie wykonany foto-portret w przystępnej cenie w pracowni mojej, urządzonej podług ostatnich wymagań techniki fotograficznej.

3 szt. Pocztówek podwójnie retuszowanych cała figura 2 złote.

1 Foto-Portret duży z natury 40 x 50^{cm} 10 złotych.

Uwaga: Zakład mój niema nic wspólnego z firmą Zjednoczonych Fotografów. Agentów portretowych nie wysyłam.

Zdjęcia wykonywane się codziennie od godz. 9 rano do 8 wiecz.

Plac Wolności 6

daw. Nowy Rynek

Plac Wolności 6

2 zł.

Nowość! Atrakcja!

Dzisiaj otwarcie pierwszej w Polsce

KINO-OPERY

p. t. **Napój Zapomnienia**

Wspaniała film-opera z prologiem i epilogiem. Muzyka prof. F. Hummela. Słowa polskie **W. Rapackiego**.

Orkiestra z 15 osób. śpiewy solowe Chóry operowe Balet Tańce.

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

Al Al Mable dywany, 10-ka metalowe Tow. Akc. Koniard Jarnuszkiewicz urządzenia biurowe, kuchnie, krzesła wiedeńskie, ołomany, leżanki po cenach zniżonych poleca Magazyn mebli W. Romiszewski Piotrkowska № 116 I p. front. Tel. 21-61

Przedam parę łóżek z materacami, stół, etażerkę, komódę i zegar szafkowy, sklep ulica Piotrkowska 188. 110-3

Maszyny do szycia na najdogodniejszych warunkach sprzedaje Rosan - Piotrkowska 88.

Pianino drobne okazujecie sprzedam. Gdańska 67-10 Od i pół do 12 i pół. 9130-1

Piekarnia do sprzedania w dobrym punkcie i na dogodnych warunkach Rzgowska 187. 096-1

Pianino pierwszorzędne sprzedam 5-7. Tkalinia sztuczna, Piotrkowska 92. 122-1

Półto biblioteczne, damskie, bardzo eleganckie, mało noszone do sprzedania Główna 41 m. 4. 116-1

Lokale.

Pokój do wynajęcia przy chrześcijańskiej, inteligentnej rodzinie. Gdańska 21, m. 27. 915-3

3 obszerne sale fabryczne bliżej miasta sub. B-g. 125-1

Pokoje z kuchnią poszukuje. Zależy na czasie. Posrednictwo požądane. Oferty do Republiki 1200. 131-2

Pokój frontowy, słoneczny, w centrum do wynajęcia z utrzymaniem lub bez. Oferty sub. "Słoneczny". 112-1

Ładny umeblowany pokój z oddzielnym wejściem przy inteligentnej rodzinie dla pojedynczej osoby do wynajęcia Konstantynowska 77 m. 6. 116-1

Nauka i wychow

TENOGRAFJI wyucza listownie, szybko, jaknajdokładniej (gwarancja) Instytut Stenograficzny - Warszawa Mokotowska № 39. Zadzacie obszernych bezpłatnych prospektów. 8472

Student udziela lekcji. Specj. polski i francuski. 16, m. 22. 978-3

Naturzystka udziela lekcji w zakresie szkoły średniej, przygotowuje do egzaminów. Cegielniana 55. Małkowska. 914-3

Absolwent gimnazjum hebrajskiego udziela lekcji hebrajskiego, wyucza w przeciągu krótkiego czasu poprawnie mówić i pisać. Cmentarna 3. Fajtlowicz. 104-3

Putynowany naukowiec udziela lekcji jęz. angielskiego i francuskiego pdg. najnowszą metodą. Orla № 9 m. 16. Osobliwie od 2 do 4 pop. 143-3

Naturzystka udziela lekcji języka polskiego wzajemnie za lekcje francuskiego lub niemieckiego. Oferty sub. francuski. 986-3

Studentka udziela lekcji, przygotowuje do egzaminów. Cegielniana 55. Małkowska. 914-3

Posady.

Potrzebny od zaraz zdolny pracownik fryzjerski. Zakład męski i damski, Andrzejka 15, Bittner. 9097-3

Poszukuje posady jako sprzedawczy. Oferty do Republiki dla M. S. 9142-2

Dobra krawcowa poszukuje pracy. Wykonuje wszelkie roboty. Zgłoszenia pod adr. ul. Narutowicza 32, sklep materiałów piśmennych. 128-2

Wykwalifikowana siła Korczaka poszukuje zajęcia w godzinach popołudniowych. Łask. oferty przyjmuje "Republika" sub. "Siła Korczaka". 123-1

Wracam się z gorącym apelem do Sz. Publiczności o udzielenie mi jakiegokolwiek pracy, gdyż jestem bez wyjścia. Skończyłam 4 klasy gimnazjum, mam lat 23. Łaskawe oferty proszę składać do "Republiki" pod "K.K." 113-3

Potrzebna starsza panna do pracy w damskich kapeluszy. Zgłaszać się Skwerowa 6, parter lewa ofic. 213-3

Technik dentystyczny poszukuje asystentki lekarza-dentysty lub spólniczki do interesu. Oferty w administracji "Republiki" sub. "H. T." 119-1

Wybitny zaufany buchalter-bilansista poszukuje posady stałej lub na godziny Oferty sub. "Bilansista" do "Republiki".

Rozmaite.

Kuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań, Piotrkowska 182, m. 14. 8735-10

KUSZERKA - Kapecka, przyjmuje zamówienia miejscowe i zamiejscowe. Rzgowska 7 m. 42. 8520-16

Kuszerka Drzymałowa powróciła, przyjmuje pań. Piotrkowska № 223 m. 25. 076-15

Putynowana naukowiecka kroju i sytycia poszukuje 2 pokoje z meblami lub bez ewentualnie inteligentną spólniczkę lub za odstępnę. Oferty sub. "F.K." do "Republiki". 119-1

Wykwalifikowana krawcowa ze świadectwem kroju od p. Szwarec przyjmie chętnie robotę po domach po 3 złote dziennie. Pańska 46 m. 9 K. Skawińska u Kempner.

Wynajmuję samochód 6-osobowy luksusowy na śluby, spacer i dalsze podróże. Ceny konkurencyjne. Zamówienia przyjmuję: Tkalinia sztuczna, Piotrkowska 92.

Zagubione dokumenty

Udzielę znalezione proszę o zwrot za wynagrodzeniem dokumentów zagubionych 8-XI w Banku warszawskim lub na odcinku Dzielna - Piotrkowska - Cegielniana. Portfel 114 zł. gotówką zachować sobie. Adr. Kilińskiego № 71. Grünwald, zastąpić 6-8 wiecz. 100-1

dnia 9-go listopada zgubił torebkę z 54 zł. i paszport polski na imię Marji Buchalskiej wydany w Gostyninie i 2 fotografie. Znalazca proszony o zwrot na ul. Gdańska 44, u dozorczy. 105-3

Zgubiono portfel, z książeczką wojenską wydaną w urodz. 1909 r. P. K. U. Łódź na imię Jana Zadroznego oraz książeczkę związków klasowego i różne papiery. Zwrócić ka- wa wydaną w Łodzi. 146-3

Zagubiono

lub skradziono

3 weksle iu blanco podpisane pod stepmlem A. Grinszpana, Nowomiejska 6 przez A. Grinszpana i żyrowane przez Libermana. Wszelkie zastrzeżenia prawne poczynione.

Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem do firmy A. Grinszpan Nowomiejska 6. 9132

Poszukuje

Jakiegokolwiek posady za skromnym wynagrodzeniem inżynier z 16-letnią praktyką biurowo-handl. i warszt. w Kraju zagranicą i ostatnio w centrach Rosji. Zgłoszenia do niniejszego pisma pod "Praca 672".

Nerszek Rembalski zgubił metrykę urodz. 1909 r. Zagnął dowód osobisty na imię Tu-nego oraz książeczkę związków klasowego i różne papiery. Zwrócić ka- wa wydaną w Łodzi. 146-3

Zagubiono

lub skradziono

3 weksle iu blanco podpisane pod stepmlem A. Grinszpana, Nowomiejska 6 przez A. Grinszpana i żyrowane przez Libermana. Wszelkie zastrzeżenia prawne poczynione.

Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem do firmy A. Grinszpan Nowomiejska 6. 9132

Poszukuje

Jakiegokolwiek posady za skromnym wynagrodzeniem inżynier z 16-letnią praktyką biurowo-handl. i warszt. w Kraju zagranicą i ostatnio w centrach Rosji. Zgłoszenia do niniejszego pisma pod "Praca 672".

renumerata "Republiki" wraz z ilustrowanym dodatkiem niedzielnym "Panorama": w Łodzi 3 zł. 20 gr. miesięcznie. - Zamiejscowa 4 zł. 20 gr. miesięcznie. - Zagranicą 7 zł. 20 miesięczn. Odniesienie do domu 20 groszy miesięcznie.

Republika i "Express Włoszowy" łącznie z odniesieniem do domu zł. 5,70 mies.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 5 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 10 szpalt). W TEKSCIE 25 gr. za wiersz mil. (na stronie 4 szpalt). NERECLOBI I NADEJMANE 20 gr. za wiersz mil. (na 4 szpalt). Zarezygnowanie i zaślub. po tekście 4 złote. Zamiejscowe o 50 proc. Zagraniczne o 100 proc. Drobne 6 gr. Poszukiwania pracy 3 gr. Najmniejsza opłata 10 gr. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada. Drobne 6 gr. Poszukiwania pracy 3 gr. Najmniejsza opłata 10 gr.

Za wydawnictwo "Republika" Sp. z ogr. odp. Marian Nusbaum-Oltaszewski. - Członkami "Republiki", Piotrkowska 49. - Tłocznia, Piotrkowska 15. - Redaktor odp. Józef Jurman.